

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

**Výběr právní formy podnikání malého
podnikatele z hlediska účetních a daňových
aspektů**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Michaela NOVÁKOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Ing. Lucie FORMANOVÁ, Ph.D.**

Znojmo, 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Výběr právní formy podnikání malého podnikatele z hlediska účetních a daňových aspektů* zpracovala samostatně pod odborným vedením vedoucí Mgr. Ing. Lucie Formanové, Ph.D. a že veškeré použité zdroje jsem uvedla v Seznamu použité literatury.

Ve Znojmě dne 27. 04. 2020

.....

Michaela Nováková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí Mgr. Ing. Lucii Formanové, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat podniku za poskytnutí všech potřebných informací a podkladů. Velké díky patří mé rodině, která mne při vytváření bakalářské práce podporovala.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Michaela NOVÁKOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Výběr právní formy podnikání malého podnikatele z hlediska účetních a daňových aspektů
Název (v angličtině)	Selection of the legal form of business of a small entrepreneur in term of accounting and tax aspects

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem bakalářské práce je provést zhodnocení různých právních forem podnikání malého podnikatele se zaměřením na účetní a daňové aspekty.

Postup práce:

1. V teoretické části bakalářské práce na základě rešerše odborných literárních zdrojů vymezit a popsat právní formy podnikání, které jsou vhodné pro malého podnikatele. V rámci literární rešerše věnovat pozornost především daňovým a účetním aspektům.
2. V praktické části bakalářské práce provést komparaci různých právních forem podnikání zvoleného podnikatelského subjektu s důrazem na účetní a daňové aspekty.
3. V závěrečné části pak na základě dosažených výsledků komplexně zhodnotit současnou právní formu podnikání, popř. navrhnout změny vedoucí k minimalizaci daňové povinnosti zvoleného podnikatelského subjektu.

Metody: Deskripce, analýza, syntéza, komparace

Rozsah práce: 40 - 55

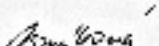
Seznam odborné literatury:

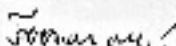
1. HINÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 2. vyd. Praha: ESAP, 2018, 248 s. ISBN 978-80-905899-6-4.
2. JOSKOVÁ, Lucie et al. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015, 232 s. ISBN 978-80-247-5837-4.
3. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů, 31. 5. 2018. ISSN 1211-1244.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2018

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2019

Michaela NOVÁKOVÁ
student

Mgr. Ing. Lucie FORMANOVÁ, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
garant studijního cíle

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
rektorka SVŠÚ Znojmo

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku výběru vhodné formy podnikání pro malého podnikatele, který se zabývá zakázkovou výrobou nábytku a následného montování u zákazníků. Práce se skládá z části teoretické a praktické.

Teoretická část je zaměřena na vymezení základních pojmů v oblasti podnikání v České republice. Je zde vysvětleno základní rozdělení činností podnikání a možnosti administrativy.

V úvodu praktické části bakalářské práce je představen subjekt, na jehož datech je zpracována vlastní část práce. Následně je provedena analýza s následnou komparací jednotlivých forem podnikání, které jsou vhodné pro individuálního podnikatele. Analýza je prováděna z účetního a daňového pohledu. V závěrečné části bakalářské práce jsou výsledky shrnuty a jsou navrženy doporučení pro individuálního podnikatele v oblasti volby vhodné formy podnikání.

Klíčová slova: obchodní korporace, fyzická osoba, právnická osoba, účetnictví, daňová evidence

ABSTRACT

The bachelor's thesis is focused on the problems of a suitable legal form of business selection for a small entrepreneur, which deals with custom furniture production and subsequent assembly in customer's home. The work consists of theoretical and practical parts.

The theoretical part is focused on the definition of basic business terms in the Czech Republic. There are explained the basic division of business and the forms of its administration. The subject, which is analyzed in the practical part of the bachelor's thesis, is described in its introduction chapter. Subsequent analysis of subject is performed on accounting and tax data with a comparison of individual legal business forms suitable for individual entrepreneurs. The final part of the thesis summarizes the results and the recommendations about form of business choice are suggested for individual entrepreneurs.

Keywords: corporation, self-employed person, legal person, accounting, tax evidence

OBSAH

1	ÚVOD.....	9
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
3	TEORETICKÁ ČÁST.....	11
3.1	PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE	11
3.1.1	ŽIVNOST.....	11
3.1.2	Živnosti ohlašovací.....	12
3.1.3	Živnosti koncesované	13
3.1.4	OBCHODNÍ KORPORACE	14
3.1.5	Veřejná obchodní společnost	15
3.1.6	Komanditní společnost	16
3.1.7	Společnost s ručením omezeným	17
3.1.8	Akciová společnost.....	18
3.1.9	Družstvo.....	19
3.2	ZDAŇOVÁNÍ RŮZNÝCH FOREM PODNIKÁNÍ.....	20
3.2.1	Zdanění ve vazbě na právní formu podnikání.....	20
3.2.2	Daň z příjmů fyzických osob v České republice.....	21
3.2.3	Daň z příjmů právnických osob v České republice.....	28
3.3	EVIDENCE PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI	33
3.3.1	Evidence ve vazbě na určité právní formy podnikání	33
3.3.2	Účetnictví.....	34
3.3.3	Daňová evidence	35
3.4	SHRnutí TEORETICKÉ ČÁSTI.....	36
4	PRAKTICKÁ ČÁST	37
4.1	CHARAKTERISTIKA PODNIKATELE.....	38
4.2	POSOUZENÍ Z HLEDISKA OBECNÉ CHARAKTERISTIKY PRÁVNÍCH FOREM PODNIKÁNÍ.	40
4.3	KOMPARACE OSVČ A S. R. O.	41
4.4	ZADÁNÍ MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ.....	43
4.5	MODELOVÉ PŘÍKLADY.....	44
4.5.1	Modelový příklad A.....	44
4.5.2	Modelový příklad B.....	48
4.5.3	Modelový příklad C.....	51
4.5.4	Modelový příklad D.....	53
4.6	KOMPARACE MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ Z HLEDISKA CELKOVÉHO ODVODOVÉHO ZATÍŽENÍ	58
4.7	ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ.....	60

5	ZÁVĚR.....	62
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
7	SEZNAM TABULEK.....	66
8	SEZNAM ZKRATEK	67

1 ÚVOD

Zahájení podnikatelské činnosti je prvním krokem lidské odvahy k realizování svých snů. Největší motivací je svoboda. Potencionální podnikatel se ve chvíli, kdy začne podnikat, nemusí nikomu podřizovat a vedení podnikání je zcela na něm. Může si stanovit vlastní pracovní dobu, inicializovat vlastní nápady a plány.

Avšak před zahájením čeká budoucího podnikatele mnoho otázek na zvážení, které by mohly ovlivnit jeho rozhodnutí. Proto by si měl nejprve rozmyslet, v jaké oblasti podnikání by se chtěl pohybovat a zvážit, zda by se na daném trhu prosadil.

Stěžejním bodem rozhodování je volba právní formy podnikání. V České republice existuje řada právních forem podnikání, ze kterých si může potencialní podnikatel vybrat. Tyto právní formy se liší v mnoha aspektech jako jsou na příklad počet zakladatelů, vkladová povinnost, ručení společnosti atd. Podnikatel má na výběr podnikání na základě živnostenského listu, tj. zůstat jako fyzická osoba, nebo má možnost založit obchodní korporaci, a stát se tedy právnickou osobou. Při rozhodování podnikatel velmi často zohledňuje administrativní a finanční náročnost při založení.

Není to ještě tak dávno, kdy byla komplikovanost vyřízení zahájení podnikatelské činnosti na vyšší úrovni. Bylo nutné, aby budoucí podnikatel navštívil Živnostenský úřad aj. V současné době existuje Jednotný registrační formulář, jehož pomocí podnikatel ohlásí začátek svého podnikání a ušetří tak čas i související výdajové položky.

Rozhodným faktorem pro hodnocení úspěšnosti podnikatelské činnosti je schopnost dosahování zisku. V případě rozhodování o právní formě závisí také i na účetních a daňových aspektech každé formy podnikání tzn. jakou evidenci daný subjekt musí vést a jakým způsobem je následně jeho aktivita zdaňována.

Mezi nejčastější volby právní formy podnikání v České republice dnes patří osoby s živnostenským oprávněním a společnosti s ručením omezeným. Společnost s ručením omezeným si nejvíce oblíbily malé a střední podniky pro její vlastnosti. Spojuje totiž výhody osobní i kapitálové společnosti. Drobní podnikatelé neboli živnostníci tvoří další důležitou část struktury vyspělé tržní ekonomiky.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Hlavním cílem bakalářské práce je komparace vhodných forem podnikání z hlediska účetních a daňových aspektů pro individuálního podnikatele. Na základě výsledků z provedené komparace je cílem navrhnout optimálního řešení situace podnikateli, který v současné době přemýšlí o změně právní formy podnikání.

Dílčím cílem bakalářské práce je studie odborné literatury z oblasti možnosti podnikání v České republice se zaměřením na problematiku osoby samostatně výdělečně činné a společnosti s ručením omezeným. Následně bude předmětem analýzy i administrativní činnost spojená s těmito formami podnikání.

V teoretické části bakalářské práce je cílem na základě rešerše odborných literárních zdrojů vymezit všechny právní formy podnikání v České republice. Dále budou z odborné literatury zpracovány podstatné charakteristiky daně z příjmů fyzických a právnických osob. V poslední řadě bude pozornost věnována i evidenci činnosti podnikatele.

V praktické části bakalářské práce budou využita interní data, která budou získána přímo od fyzické osoby. Následně bude provedena komparace zvolených právních forem podnikání vhodných pro podnikající fyzickou osobu z hlediska daňového zatížení.

V závěrečné části na základě dosažených výsledků bude podnikající osobě doporučena vhodná varianta právní formy podnikání z hlediska účetních a daňových aspektů.

Metody: Deskripce, analýza, syntéza, komparace

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Právní formy podnikání v České republice

První rozhodnutí, kterým podnikatel čelí při začátku podnikání, je výběr vhodné formy podnikání. Avšak v mnoha případech potenciální podnikatel tomuto rozhodovacímu procesu nevěnuje náležitou pozornost, což může vést k mnoha dopadům jak v současnosti, tak i budoucnosti. Naštěstí toto rozhodnutí není ireversibilní tzn. nevratné. Je nutné si uvědomit, že neexistuje nejlepší forma podnikání pro podnikatele. Mezi nejdůležitější faktory související s volbou typu podnikání patří výše počátečního kapitálu, daňové zatížení, administrativa a mnoho dalších. (Scarborough a Cornwall, 2015)

Na počátku této kapitoly je žádoucí vymežit pojem podnikatel. Podle zákona č. 89/2012 § 420 odst. 1 se považuje za podnikatele ten: „Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“, avšak druhou definicí podle § 421 odst. 1 a 2 NOZ je:

- a) „za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku. Za jakých podmínek se osoby zapisují do obchodního rejstříku, stanoví jiný zákon.
- b) má se za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona“.

3.1.1 ŽIVNOST

Zákon o živnostenském podnikání podle § 2 hovoří takto: „Živností je soustavná činnost provozována samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“ Za živnost se nepovažují činnosti, které jsou stanoveny v Zákoně o živnostenském podnikání v § 3.

Živnost může provádět fyzická i právnická osoba splňující podmínky stanovené živnostenským zákonem. Zahraniční fyzická osoba (mající trvalý pobyt na území České republiky), jež nemá bydliště na území České republiky, a právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky. Dále mají oprávnění osoby se statutem uprchlíka. Všeobecnými podmínkami jsou dosažení hranice věku 18 let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost, jež je prokázána výpisem z evidence Rejstříku trestů. V případě občanů jiných členských států Evropské unie

se dokládají doklady podle § 46 odst. 1 písm. a). Pokud zakládá právnická firma živnost, musí splňovat všechny výše uvedené všeobecné podmínky její odpovědný zástupce. (Zákon č. 455/1991 Sb., § 5-6)

Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují. V případě změny nebo doplnění požadavků na odbornou způsobilost po vzniku živnostenského oprávnění se nepožaduje prokázání praxe u podnikatele, kterému trvá živnostenské oprávnění pro provozování dotčené živnosti, a u osoby, která vykonává funkci odpovědného zástupce pro dotčenou živnost, jestliže ji vykonávala již před touto změnou“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 7 odst. 1 a 2).

Živnosti se z hlediska předmětu podnikání dělí na živnosti ohlašovací a živnosti koncesované.

3.1.2 Živnosti ohlašovací

Do skupiny ohlašovacích živností spadají živnosti podmíněné odbornou způsobilostí (kromě volných živností) a nepodléhají regulaci státu, resp. udělení povolení jako u koncesovaných živností. (Zákon č. 455/1991 Sb., § 19)

Ohlašovací živnosti dělíme na tři druhy:

Řemeslné – Není-li v příloze č. 1 živnostenského zákona stanoveno jinak, odborná způsobilost se prokazuje:

- výučním listem z příslušného tříletého učebního oboru, popřípadě dokladem o řádném ukončení příslušného tříletého učebního oboru, plus doložením o vykonání tříleté praxe z oboru,
- diplomem nebo jiným dokladem o úspěšném absolvování bakalářského nebo magisterského studia příslušné vysoké školy a dokladem o vykonání praxe v délce jednoho roku v oboru,
- dokladem o ukončení studia studijního oboru na střední odborné škole, jehož délka je kratší než 4 roky a dále dokladem o vykonávání praxe z oboru v délce 3 let,
- dokladem o maturitní zkoušce ve studijním oboru středního odborného učiliště nebo střední odborné školy nebo gymnázia s předměty odborné přípravy a dokladem o vykonání praxe v oboru v délce 2 let.

Vázané – Seznam vázaných živností je zapsán v příloze č. 2 živnostenského zákona a odborná způsobilost je upravena podmínkou praxe v oboru v délce 4 let a dále zvláštními předpisy.

Volné – U volné živnosti se nevyžaduje prokázání odborné ani jiné způsobilosti. (Zákon č. 455/1991 Sb., § 19-25)

3.1.3 Živnosti koncesované

Jsou uvedeny v příloze č. 3 zákona o živnostenském podnikání. Do této skupiny patří živnosti provozované na základě koncese. Je potřebné povolení k provozování vyjmenovaných činností jako například prodej zbraní, vývoj a výroba střeliva, výroba zubních náhrad, provozování taxislužby, směnářská činnost a dále všechny živnosti, jež jsou uvedené v příloze č. 4 zákona, kde jsou dále specifikovány požadavky na odbornou způsobilost. (Synek et al, 2011, str. 37-39)

Založení živnosti

Jedním z prvních úkonů při založení živnosti a k zákonnému podnikání patří ohlášení živnosti místně příslušnému živnostenskému úřadu. Postupem času se zákonné náležitosti poměrně zjednodušují, aby ulehčily budoucím podnikatelům administrativní práci při zakládání živnosti. Ale i tak oproti ostatním státům má Česká republika stále vyšší náročnost.

Náležitosti ohlášení se mírně liší podle toho, zda zakládá živnost fyzická nebo právnická osoba, a jsou uvedeny v Živnostenském zákoně § 45. Od 1. 1. 2010 je možné provést ohlášení elektronicky prostřednictvím JRF formuláře na stránkách www.zivnosti.eu, kde se nachází formulář k vyplnění pro fyzickou i právnickou osobu. (Živnosti.eu, c2010-2020)

Pokud subjekt žádá o koncesovanou živnost, je potřeba k ohlášení přidat doklad odborné způsobilosti. Poté živnostenský úřad rozhodne o žádosti o koncesi do 60 dnů. Pokud rozhodne ve prospěch, dalších 15 dní trvá vystavení živnostenského listu. Na stejném principu je to i u vázané a volné živnosti.

Přerušění a zrušení živnosti

Živnost je možné v dnešní době přerušit i pozastavit na potřebnou dobu. Může se jednat o měsíce i roky. Často této možnosti využívají živnostníci, kteří mají sezónní práci nebo jednorázové zakázky. Pro přerušění nebo případné pozastavení může živnostník využít tyto možnosti. Jednotný registrační formulář oznámí tuto změnu sociálnímu zabezpečení, zdravotní

pojišťovně i finančnímu úřadu. Druhá možnost je osobní návštěva všech výše zmíněných institucí, a to do 8 dnů.

Živnost lze zrušit více způsoby. Nejčastější možností je zrušení po uplynutí doby, na které bylo živnostenské oprávnění omezeno, dále smrtí podnikatele, zánikem právnické osoby, pokud se nejedná o případy podle živnostenského zákona § 14 stanovením zvláštních předpisů, rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění nebo výmazem zahraniční osoby nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku. (Konečná,2019)

3.1.4 OBCHODNÍ KORPORACE

Mezi obchodní korporace patří obchodní společnosti a družstva. Obchodní korporace se dále dělí na osobní společnosti (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost), kapitálové společnosti (společnost s ručením omezeným, akciová společnost), evropskou společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. Evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení se řídí zákonem o obchodních korporacích pouze v rozsahu stanoveném přímo předpisy Evropské unie, jak je uvedeno v ZOK. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 1)

Založení obchodní korporace

Založení obchodní korporace začíná sepsáním společenské smlouvy. V případě, že zákon připouští, aby byla společnost založena jedním zakladatelem, zakládá se zakladatelská listina. Osobní společnost je založena pouze tehdy, pokud se jedná o podnikatelský účel nebo účel správy vlastního majetku. Pokud návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku není podán do 6 měsíců ode dne jejího založení, nastává stejný postup jak při odstoupení od smlouvy. V případě družstva, kdy uplyne lhůta podle § 9 odst. 1 nebo 2 ZOK, je chápáno, že všichni uchazeči o členství vzali svou přihlášku zpět.

Jediný zakladatel může založit kapitálovou společnost, aby měl všechny podíly ve svých rukou. Společník patří mezi nejvyšší orgány společnosti. Pokud vyžaduje zákon nebo jiný právní předpis, aby rozhodnutí společníka bylo osvědčeno veřejnou listinou, musí společník provést rozhodnutí na základě veřejné listiny. Smlouva i v případě jednočlenné společnosti vyžaduje úředně ověřené podpisy.

Vklad je peněžní vyjádření hodnoty předmětu, který podnikatel vkládá do základního kapitálu společnosti. U akciové společnosti označujeme vklad jako akcii ve jmenovité nebo účetní

hodnotě. Společníci mohou splatit vklad v peněžité formě, tj. v peněžní nebo v nepeněžní formě, tj. penězi ocenitelné věci. V okamžiku sepsání společenské smlouvy se společníci zavazují ke splacení svých vkladů. Po dobu trvání funkce ve společnosti i po jejím zániku není možné, aby společník měl právo na vrácení předmětu vkladu. Práce nebo služby nejsou nepeněžitým vkladem.

Před vznikem společnosti musí budoucí společníci zvolit **správce vkladu**, jenž přijímá a spravuje předměty vkladů vložené do společnosti do doby, než společnost vznikne. Správcem vkladů může být pověřen i některý ze zakladatelů společnosti. Pokud společník vloží do společnosti nemovitou věc (nepeněžitý vklad), předmět je vložen tak, že společník předá správci nemovitou věc a písemné prohlášení s úředně ověřeným podpisem. Vložení movité věci je vneseno předáním správci vkladu, pokud společenská smlouva neurčí jinak. Vložení peněžitého vkladu je provedeno na zvláštní účet u banky zřízený správcem vkladů. S těmito prostředky dovoluje banka manipulovat pouze po vzniku společnosti, pokud se nejedná o úhradu zřizovacích výdajů nebo vrácení emisních kursů.

Základní kapitál je souhrn všech vkladů od společníků. Každý společník má ve společnosti svá práva a povinnosti. Má právo na **podíl na zisku** stanovený účetní závěrkou. Nejvyšší orgán musí schválit tuto závěrku, poté lze rozdělit zisk mezi společníky, pokud není stanoveno jinak. Podíl u osobních společností je splatný do 6 měsíců a u kapitálových společností do 3 měsíců ode dne rozhodnutí. (Zákon č. 90/2012 § 8 – 94)

3.1.5 Veřejná obchodní společnost

Veřejnou obchodní společnost může založit dvě a více osob. Tyto osoby společně podnikají nebo spravují její majetek. Společníkem může být fyzická i právnická osoba. Pokud je společníkem právnická osoba, musí zvolit svého zmocněnce, který bude vykonávat všechny povinnosti i společenská práva. K založení je potřeba společenská smlouva upravující práva a povinnosti společníků. Společenská smlouva dále obsahuje název společnosti, předmět podnikání, popřípadě údaj o založení společnosti za účelem správy vlastního majetku, jména a příjmení společníků. V případě, že by byla právnická osoba společník, musí se uvést název a bydliště nebo sídlo. Společenskou smlouvu mohou společníci měnit pouze dohodou všech.

Společník, který má vkladovou povinnost, ji musí splnit ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou. Pokud nezaplatí peněžitý vklad ve stanovené lhůtě, musí zaplatit úrok z prodlení ve výši dvojnásobku úroku z prodlení z dlužné částky. Společník, jenž je v prodlení, může být vyloučen, pokud je tak stanoveno ve společenské smlouvě. Neplatí to v případě, jsou-li ve společnosti pouze dva společníci. K rozhodnutí se vyžaduje souhlas všech společníků kromě hlasu vylučovaného společníka.

Statutárním orgánem jsou všichni společníci splňující požadavky stanovené v § 46 zákona o obchodních korporacích. Společenská smlouva může určit pouze některé ze společníků. Společník po zániku účasti ručí za dluhy vzniklé před zánikem jeho účasti, viz. § 111 zákona o obchodních korporacích. Zisk i ztráta se dělí mezi společníky rovným dílem, pokud nestanovila společenská smlouva jinak. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 95-117)

3.1.6 Komanditní společnost

Komanditní společnost se skládá z komanditistů a komplementářů. **Komanditista** ručí za dluhy firmy omezeně a **komplementář** ručí neomezeně. Podíly komanditistů se určují podle poměru vkladů, které do společnosti vložily. Komanditista musí splnit svoji vkladovou povinnost ve výši a způsobem určeným ve společenské smlouvě. Společenská smlouva musí mít zákonné náležitosti a také určení, kdo je komplementář, kdo komanditista a výši vkladu každého komanditisty.

Statutárním orgánem jsou komplementáři splňující § 46 zákona o obchodních korporacích. Stejně podmínky jako u veřejné společnosti má i komanditní společnost, kdy statutárním orgánem mohou být pouze někteří komplementáři. Opět je vše stanoveno ve společenské smlouvě. Komanditisté musí splnit svou vkladovou povinnost ve výši a způsobem stanovenými ve společenské smlouvě.

„**Zisk a ztráta** se dělí mezi společnost a komplementáře. Neurčí-li společenská smlouva jiné dělení, dělí se zisk a ztráta mezi společnost a komplementáře na polovinu. Komplementáři si část zisku a ztráty rozdělí podle § 112. Část zisku, která připadla společnosti, se po zdanění rozdělí mezi komanditisty v poměru jejich podílů. Ztrátu komanditisté nenesou.“

Komanditní suma je částka, jíž ručí komanditisté za dluhy společnosti, a je obsažena ve společenské smlouvě. Komanditní suma nesmí být nižší, než kolik činí vklad komanditisty. Komanditní suma se může snižovat v rozsahu, ve kterém komanditista splnil vkladovou

povinnost. Případné změny komanditní sumy jsou platné zápisem do obchodního rejstříku. Pokud je zvýšená suma oznámena věřitelům, komanditista ručí podle § 129 odst. 2 písm. c) do výše zvýšené komanditní sumy. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 118-131)

3.1.7 Společnost s ručením omezeným

Společníci ve společnosti s ručením omezeným ručí za její dluhy společně a nerozdílně pouze do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti zapsané ve společenské smlouvě. Pokud společnost zakládá pouze jedna osoba, je sepsána zakladatelská listina. V případě dvou a více společníků se sepisuje společenská smlouva, jež upravuje práva i povinnosti společníků. Podle poměru vkladu společníka do společnosti se určuje **podíl** společníka, pokud ve společenské smlouvě není stanoveno jinak.

Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným může být představován jako **kmenový list**. Kmenový list je cenný papír na řad a nelze ho vydat jako zaknihovaný cenný papír. Je možné ho vydat pouze k podílu, jehož převoditelnost není podmíněna nebo omezena. S kmenovými listy nelze obchodovat na evropském regulovaném trhu ani na jiném veřejném trhu. Kmenový list obsahuje označení, jednoznačnou identifikaci společnosti a společníka a výši vkladu připadající na podíl.

Minimální vklad do společnosti s ručením omezeným je 1 Kč, pokud není jinak určeno ve společenské smlouvě. Nepeněžitý vklad musí být ohodnocen znalcem vybraným zakladatelem nebo jednatelem ze seznamu znalců vedeného podle jiného právního předpisu. Společenská smlouva musí obsahovat náležitosti podle § 146 zákona o obchodních korporacích. (Josková et al, 2018, str. 23-45)

Ve společenské smlouvě je možné určit po souhlasu všech **příplatkovou povinnost**. Souhrn příplatků nesmí přesáhnout výši stanovenou ve společenské smlouvě. Příplatky poskytují společníci podle poměru výše svých podílů, které vložili do společnosti, nebo jak určuje společenská smlouva. Příplatek do společnosti může být peněžitý, tak i nepeněžitý. Společník se může rozhodnout pro příplatek i v případě, kdy není zapsán ve společenské smlouvě.

Orgánem společnosti je **valná hromada**. Společníci se mohou podílet na řízení společnosti na valné hromadě i mimo ni. Podmínky pro rozhodování a hlasování jsou ustanoveny ve společenské smlouvě a musí být také uvedeny v pozvánce na valnou hromadu. Každý společník se zúčastní valné hromady sám, popř. může být přítomen jeho zmocněnec, jenž musí

mít plnou moc. U plné moci musí být určeno, zda se vztahuje na jednu valnou hromadu či více. Valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných společníků, pokud není stanoveno jinak. (Josková et al, 2018, str. 139-143)

Rozhodování per rollam se užívá v tu chvíli, nevyloučí-li společenská smlouva rozhodování mimo valnou hromadu. Osoba, jež je oprávněna svolat valnou hromadu, zašle návrh rozhodnutí na adresu uvedenou v seznamu společníků. V případě **kumulativního hlasování** se volí členové orgánů, určí-li společenská smlouva. Principem kumulativního hlasování společníka se určí počet hlasů společníka, jimiž nakládá na valné hromadě, vynásobením počtu volných míst členů orgánu společnosti. Jestliže se volí jednatelé i členové dozorčí rady, tak se zjišťuje počet hlasů pro každý orgán zvlášť.

Statutárním orgánem je **jednatel** nebo jednatelé (kolektivní orgán). Jednatel zajišťuje řádné vedení společnosti a vedení seznamu společníků. Společníci mohou ve společenské smlouvě omezit činnosti jednatele, který musí vykonávat svoji funkci zodpovědně. (Josková et al, 2018, str. 170-172)

Společník má právo na **podíl ze zisku** určený valnou hromadou v poměru svých podílů, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Společnost musí vyplatit podíl společníkovi převodem na jeho účet, ledaže společenská smlouva nestanoví jinak. Druhou možností je pevný podíl. To znamená, že společníkovi je přislíben podíl, i v případě nízkého zisku. Zde se nevyžaduje usnesení valné hromady o rozdělení podílu. Pevný podíl musí být společníkovi vyplacen do 3 měsíců od schválení účetní závěrky, z níž právo na podíl vyplývá. Podmínky pro částku k rozdělení mezi společníky definuje zákon o obchodních korporacích § 161 odst. 4. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 132-242)

3.1.8 Akciová společnost

Akciová společnost tvoří základní kapitál z určitého počtu akcií. V případě akciové společnosti jsou společníci nazýváni akcionáři. **Cenné papíry** jsou vystavené společností pro akcionáře a slouží jako podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech ve společnosti. **Základní kapitál** akciové společnosti je alespoň 2 000 000 Kč. Pokud akciová společnost vede podle zvláštního zákona účetnictví v eurech, bude základní kapitál 80 000 EUR. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 243 – 246) **Emisní kurz akcie** je částka, která nesmí být nižší, než je jmenovitá hodnota akcie a než je její účetní hodnota. Účetní hodnota kusové akcie je určována jako podíl základního kapitálu a počtu vydaných kusových akcií. **Emisní ážio** tvoří rozdíl mezi vyšším

emisním kursem a jmenovitou hodnotou akcie.

Při založení akciové společnosti se vyžaduje **přijetí stanov**. V případě, kdy osoba přijme stanovy a podílí se na úpisu akcií, stává se zakladatelem. Stanovy musí obsahovat určité náležitosti stanovené v zákoně o obchodních korporacích § 250. Vložení nepeněžitého vkladu se určí na základě posudku zpracovaného znalcem. Znalec je vybrán z evidence znalců zakladateli při zakládání smlouvy, popřípadě představenstvem. Posudek znalce musí obsahovat popis, způsoby ocenění a částku, na kterou se nepeněžitý vklad oceňuje. Ten je potom uložen do sbírky listin.

„**Správce vkladu** předá každému upisovateli písemné potvrzení, které obsahuje druh, počet a jmenovitou hodnotu upsaných akcií, jejich formu nebo informaci, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry, celkovou výši emisního kursu upsaných akcií a rozsah splacení emisního kursu upsaných akcií“ (Zákon č. 90/2012 Sb., § 252).

Ve chvíli, kdy každý zakladatel splatí případné emisní ážio a v souhrnu alespoň 30 % jmenovité nebo účetní hodnoty, je založení akciové společnosti účinné. Pokud nejsou splněny podmínky v § 253 zákona o obchodních korporacích, nelze zapsat akciovou společnost do obchodního rejstříku. Výhody pro akcionáře musí být určeny ve stanovách, kde musí být přímo tato osoba označena. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 243-551)

3.1.9 Družstvo

Družstvo neboli společenství je založeno alespoň 3 členy. Je založeno za účelem podnikání nebo vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob. Založení družstva není podmíněno sepsáním smlouvy. Družstvo má **stanovy**, jež vysvětlují vznik společenství. Je v nich určen předmět podnikání, výše základního vkladu, podmínky vzniku členství, práva a povinnosti každého člena družstva. Za případné dluhy členové neručí. Pokud je určeno ve stanovách, mají členové právo na podíl na zisku. Členský vklad je složen ze základního vkladu a dalších členských vkladů. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 552-554)

Statutárním orgánem v družstvu je představenstvo. Mezi další orgány se řadí členská schůze a případně další orgány zřízené stanovami. Představenstvo je odpovědné za chod společenství a kontrolní komise působí jako všeobecná kontrola. Pokud členská schůze schválí změnu stanov, nabývají tímto dnem účinnosti. (Zákon č. 90/2012 Sb., § 705-715)

3.2 Zdaňování různých forem podnikání

Při volbě právní formy podnikání hraje velkou roli, jakým daním tento subjekt podléhá. Podle Vančurové (2016) podléhá každá forma podnikání několika daním současně. Celková daňová, resp. odvodová povinnost je tedy souhrn všech plateb, kterými je subjekt povinen přispívat veřejnoprávní soustavě.

Podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád obsahuje vymezení pojmu **daň** § 2 odst. 3 a 4 takto:

„Daní se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo doplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že si při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

Daň podle odstavce 3 zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně.“

Poplatníkem je osoba, jež své příjmy, majetek nebo své úkony podrobuje přímo dani. Typickým příkladem se může jednat o osobu, která má živnost a musí odvádět daň z příjmů fyzických osob. **Plátcem** daně je osoba odvádějící správci daň vybranou od poplatníků. (Dvořáková, 2017, str. 23-24)

Před následující kapitolou je důležité si vymezit pojmy fyzická osoba (FO) a právnická osoba (PO). V Občanském zákoníku je za **fyzickou osobu** označován člověk jako jednotlivec. „**PO** je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní subjektivitu osobnost, nebo jehož právní subjektivitu zákon uzná“ (Zákon č. 89/2012 Sb., § 20 odst. 1).

3.2.1 Zdanění ve vazbě na právní formu podnikání

Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, volba právní formy rozhoduje, zda-li subjekt bude odvádět daň z příjmů fyzických nebo právnických osob. U jednotlivých forem podnikání daň vypadá následovně:

- **Podnikající fyzická** osoba neboli živnostník podléhá dani z příjmů fyzických osob.
- **Veřejná obchodní společnost** nepodléhá dani z příjmů osob právnických. Zde se postupuje tak, že se výsledek hospodaření rozdělí mezi společníky rovným dílem

a poté každý společník podíl na zisku daní sám. Pokud je společník fyzická osoba, uvede zisk ve svém daňovém přiznání v § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (tzv. příjmů z podnikání). V případě, kdy společník je právnická osoba, navýší tento podíl o svůj základ daně v přiznání k dani z příjmů právnických osob.

- **Komanditní společnost** zisk rozdělí mezi společnost a komplementáře. Společnost zisk zahrne do svého daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob a zdaní sazbou 19 %, poté případně čistý zisk dále snížený o srážkovou daň 15 % komanditistům. Komanditisté dále už nepodávají daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Komplementáři musí zahrnout část přiděleného zisku do daňového přiznání v § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (tzv. příjmů z podnikání).
- **Společnost s ručením omezeným** zcela podléhá dani z příjmů právnických osob.
- **Akciová společnost** zcela podléhá dani z příjmů právnických osob.
- **Družstvo** zcela podléhá dani z příjmů právnických osob.

3.2.2 Daň z příjmů fyzických osob v České republice

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob stanovuje § 2 ZDP. **Poplatníkem** jsou fyzické osoby, které mohou být daňovými rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty. Za daňové rezidenty se považují poplatníci, pokud mají trvalé bydliště na území České republiky nebo se zde obvykle zdržují alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce. Mají povinnost zdanit příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i příjmy ze zahraničí. Daňoví nerezidenti zdaňují příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.

Vymezení předmětu daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob podle § 3 ZDP jsou:

- a) Příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- d) příjmy z nájmu (§ 9),
- e) ostatní příjmy (§ 10).

Příjem může být **peněžní** nebo **nepeněžní** dosažený i směnou. Nepeněžní příjem se oceňuje oceňovací cenou majetku nebo pětinasobkem hodnoty ročního plnění.

Následující kapitola bude zaměřena pouze na příjmy ze samostatné činnosti § 7, která je pro tuto práci stěžejní.

Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)

Mezi příjmy ze samostatné činnosti podle § 7 odst. 1 ZDP patří:

- příjmy ze zemědělské výroby, vodního a lesního hospodářství,
- příjmy ze živnostenského podnikání,
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů,
- podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů v komanditní společnosti na zisku.

Mezi další příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 odst. 2 ZDP patří:

- příjmy z vytvoření díla a uměleckého výkonu, včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních děl a jiných děl na vlastní náklady (například příjmy zpěváků, vynálezců, hudebníků, spisovatelů),
- příjmy z nájmu obchodního majetku,
- příjmy z výkonu nezávislého povolání.

Dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti

Dílčím základem daně jsou příjmy ze samostatné činnosti, které jsou dále sníženy o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů s výjimkou příjmů z v. o. s. a k. s. Poplatník může uplatnit skutečné výdaje, pokud vede daňovou evidenci nebo účetnictví anebo výdaje uplatňované procentem z příjmů. (Dvořáková, 2017, str. 87)

Výdaje uplatňované procentem z příjmů

Výdaje uplatňované % z příjmů jsou často výhodnější i jednodušší způsob uplatňování výdajů v daňovém přiznání. Subjekt nemusí vést daňovou evidenci, ale stačí pouze evidence příjmů a pohledávek. Poté jsou výdaje stanoveny procentem z příjmů. (Konečná, 2019)

Pro podnikatele je to výhodné ve chvíli, kdy má nízké skutečné výdaje. Avšak je zde stanoven maximální limit, který se téměř každým rokem mění. Mezi další výhody využití tohoto typu uplatnění výdajů jsou: jednoduchý výpočet daňové povinnosti, relativně vysoká procenta výdajů a možnost se v každém zdaňovacím období rozhodnout, jakým způsobem bude podnikatel výdaje uplatňovat. Nevýhody vznikají v okamžiku, kdy subjekt uplatňuje výdaje

procentem z příjmu a následující období se rozhodne uplatňovat skutečné výdaje. Toto rozhodnutí nese s sebou pravděpodobnost v podání dodatečného daňového přiznání s uskutečněním mnoha úprav, tj. navýšení základu daně o hodnotu pohledávek a úhrady závazků vzniklé v době uplatnění výdajů procentem z příjmu. Tyto úhrady nebudou daňově uznatelné. (Hruška, 2010)

Výdaje procentem z příjmů jsou pro rok 2020 podle §7 odst. 7-8 ZDP následující:

- 80 % z příjmů z řemeslných živností, zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství vykonávaných jako samostatná činnost, nejvýše však 1 600 000 Kč za rok,
- 60 % z příjmů živnost volných, koncesovaných i vázaných, nejvýše však 1 200 000 Kč za rok,
- 40 % z příjmů ze samostatné činnosti, na kterou nemá subjekt živnost. Častým příkladem je z jiného podnikání dle zvláštních předpisů v maximální výši 800 000 Kč za rok,
- 30 % z příjmů z pronájmu zařazeného do obchodního majetku, nejvýše však 600 000 Kč za rok.

Má-li subjekt více příjmů například z podnikání, pro která platí různá procenta výdajů, musí je evidovat zvlášť. Poté rozepíše v daňovém přiznání příjmy podle druhu činnosti a uplatní je příslušným % z příjmů.

Nelze kombinovat pro jedny příjmy výdaje procentem z příjmů a pro druhé skutečné výdaje u jednoho dílčího základu daně. Má-li subjekt příjmy z § 7 ZDP a příjmy z § 9 ZDP může uplatnit u jednoho z příjmů výdaje podle skutečnosti a u druhého z příjmů výdaje procentem.

Rozhodne-li se subjekt uplatňovat výdaje procentem, nemůže si dále uplatnit nic, tzn. výdaje na mzdy, daňové odpisy majetku, paušální výdaje na auto. Dále musí evidovat peněžní i nepeněžní příjmy obdržené v hotovosti nebo na účet od 1. 1. do 31. 12. daného roku, majetek pro podnikání a pohledávky, uchovávat doklady a archivovat je. Plátcí DPH mohou uplatnit výdaje procentem, ale musí vést evidenci pro účely DPH a uschovávat daňové doklady. (Konečná, 2019)

Výdaje % z příjmů není možné uplatnit, pokud je subjekt spoluvlastníkem majetku, kde příjmy a výdaje nejsou rozděleny mezi spoluvlastníky nebo je subjekt účastníkem sdružení bez právní subjektivity a jeho příjmy a výdaje nejsou rozděleny rovným dílem. (Konečná, 2019)

Příjmy a výdaje spolupracujících osob

Čím dál tím více podnikatelé využívají možnost si snížit daň z příjmů, a to s využitím institutu spolupracujících osob. Díky rozdělení příjmů a výdajů mezi spolupracující osoby může subjekt ušetřit na dani z příjmů a na souvisejících odvodech. Podle § 13 ZDP mohou být příjmy a výdaje na dosažení, zajištění a udržení při samostatné činnosti rozděleny na osoby žijící se subjektem společně v hospodářské domácnosti. Mezi ně patří například manžel/manželka a děti. Avšak podmínky využití spolupracující osoby stanovuje § 13 odst. 2,3 a 4 ZDP.

Základ daně

Součet dílčích základů daně § 6-10 ZDP lze dále upravovat. Základ daně poté lze snížit o nezdanitelné části základu daně (§ 15 ZDP) a odčitatelné položky základu daně (§ 34 ZDP).

Nezdanitelné části základu daně:

- hodnota bezúplatných darů poskytnutých obcím, krajům, organizačním jednotkám státu na financování vědy, vzdělání, kultury, ochrana zvířat a další uvedené v § 15 ZDP. Hodnota bezúplatného plnění musí přesáhnout 2 % ze základu daně anebo alespoň 1 000 Kč. Nejvýše si může odečíst celkem 15 % ze základu daně. Bezúplatné plnění pro zdravotnické účely jednoho odběru krve se oceňuje částkou 3 000 Kč,
- úroky zaplacené ve zdaňovacím období z hypotéčního úvěru a z úvěru ze stavebního spoření použité na financování bytových potřeb, úhrnná částka ve společně hospodářské domácnosti však nesmí přesahovat 300 000 Kč, viz. § 15 odst. 3 ZDP.
- příspěvek zaplacený poplatníkem na penzijní připojištění se statním příspěvkem, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření v maximální výši 24 000 Kč, „částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu částí měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek“ (§ 15 odst. 5 písm. a).
- příspěvek na soukromé životní pojištění v maximální výši 24 000 Kč viz. § 15 odst. 6 ZDP.

Odčitatelné položky základu daně:

- odpočet daňové ztráty za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích období následujících bezprostředně po období, ve kterém byla daňová ztráta vyměřena,

- odpočet na podpory výzkumu a vývoje, podpory odborného vzdělávání viz. § 34a- § 34h ZDP.

Základ daně snížený o nezdánitelné části základu daně a o odčitatelné položky se zaokrouhluje na celá sta Kč dolů. Sazba daně činí 15 % dle § 16 ZDP.

Solidární zvýšení daně

„Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi

- a) součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 v příslušném zdaňovacím období a
- b) 48násobkem průměrné mzdy (pro rok 2020 průměrná mzda činí 34 835 Kč) stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení“ (Zákon č. 586/1992 Sb., § 16a).

Limit pro platbu solidární daně pro kalendářní rok 2019 byl 1 569 552 Kč a pro rok 2020 činí 1 672 080 Kč.

Po vypočtení daně včetně solidárního příspěvku může poplatník využít následující slevy na dani dle § 35ba-35bc ZDP:

- a) základní slevu na poplatníka 24 840 Kč si může nárokovat každý, avšak v případě zaměstnanců je nutné podepsat prohlášení poplatníka. Je možné si uplatnit slevu za celý rok, i když poplatník nepracoval všech 12 měsíců.
- b) Slevu na manžela ve výši 24 840 Kč žijící ve společné domácnosti s nižším příjmem jak 68 000 Kč za zdaňovací období, v případě, kdy poplatník nebyl sezdán celý rok, má nárok pouze na část (příslušný počet dvanáctin z celkové částky). Sleva musí být doložena čestným prohlášením.
- c) Základní sleva na invaliditu I. a II. stupně ve výši 2 520 Kč,
- d) rozšířenou slevu na invaliditu III. stupně 5 040 Kč. Uplatnit slevu lze už od vydání rozhodnutí přiznání důchodu a o výši slevy rozhoduje stav na jeho počátku.
- e) Sleva na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč vzniká v okamžiku jeho přiznání nebo přímo průkaz ZTP/P.
- f) Slevu na studenta ve výši 4 020 Kč lze uplatnit ve chvíli, kdy se poplatník připravuje na budoucí povolání (student vysoké školy musí studovat prezenční, distanční nebo kombinovanou formu studia) a stále nedosáhl věku 26 let.

- g) Sleva na umístění dítěte není pevně stanovena částkou, avšak maximální limit pro její uplatnění stanoven je. Vyživované dítě musí žít ve společné domácnosti, částka vychází z aktuální výše minimální mzdy a závisí na tom, kolik poplatník zaplatil za předešlý rok za tzv. školkovné. V roce 2019 platila maximální částka 13 350 Kč a pro rok 2020 platí 14 600 Kč.
- h) Nově může fyzická osoba uplatnit slevu za EET ve výši 5 000 Kč.

Poplatník daně z příjmů fyzických osob může dále využít **daňové zvýhodnění** dle § 35c ZDP na vyživované dítě/děti žijící ve společně hospodařící domácnosti ve výši 15 204 Kč ročně na první dítě, 19 404 Kč ročně na druhé dítě a 24 204 Kč ročně na třetí a každé další dítě. Po uplatnění daňových zvýhodnění může poplatníkovi vzniknout nárok daňový bonus.

Daň po uplatnění slev a daňových zvýhodnění může být dále snížena o zaplacené zálohy (Zákon č. 586/1992 Sb.).

Zálohy na daň z příjmu fyzických osob

„Zálohy neplatí:

- poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč,
- obec nebo kraj,
- zůstavitel ode dne jeho smrti,
- poplatník, který má daň stanovenou paušální částkou“ (§ 38a odst. 2 ZDP).

Výše a pravidelnost placení záloh se odvíjí podle poslední známé daňové povinnosti. Poplatník, jehož poslední daňová povinnost byla v rozmezí 30 000 Kč až 150 000 Kč, platí zálohy pololetně ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti, tj. první záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období. Poplatník, jehož poslední daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, platí zálohy čtvrtletně ve výši $\frac{1}{4}$ poslední daňové povinnosti, tj. zálohy jsou splatné do 15. dne třetího, šestého, devátého a dvanáctého měsíce zdaňovacího období.

V následující tabulce č. 1 je přehledně zobrazen postup výpočtu daňové povinnosti fyzické osoby. Solidární daň 7 % je vypočtena z rozdílu součtu dílčích základů daně a ročního solidárního limitu pro solidární daň.

Tabulka č. 1: Výpočet daňové povinnosti poplatníka daně z příjmů fyzických osob

Σ DZD (součet dílčích základů daně)
-odečet nezdanitelných částí ZD (§ 15 ZDP) -odčitatelné položky (daňová ztráta § 34 ZDP) -odečet odpočtu na podporu výzkumu a vývoje (§ 34 odst. 4, § 34a, § 34b, § 34c, § 34d ZDP)
Základ daně snížený a zaokrouhlený na celá sta Kč dolů
× sazba daně 15 % (§16 ZDP)
Daň
Zvýšení daně o solidární daň dle § 16a ZDP (Σ DZD – roční solidární limit) × 7 %
Daň včetně solidárního zvýšení
-slevy na dani
Daň po uplatnění slev
-daňové zvýhodnění na vyživované dítě
Daň/daňový bonus
-zaplacené zálohy, případně započtení srážkové daně z příjmů dle § 6 odst. 4 a § 36 odst. 7 ZDP
Doplatek/přeplatek

Zdroj: vlastní práce autora na základě Zákon č. 586/1992Sb., o daních z příjmu

3.2.3 Daň z příjmů právnických osob v České republice

Daň z příjmů právnických osob je v České republice označována jako „důchodová daň korporací“ nebo „daň ze zisku korporací“. Nejednoznačnost a nejasnost těchto pojmů vychází z právních rozdílů mezi státy v oblasti kolektivního investování prostřednictvím různých druhů společností a také z odlišné daňové politiky států. Daň z příjmů právnických osob je daní přímou a podléhají jí všechny právnické osoby kromě České národní banky. (Kubátová, 2015, str. 178)

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů § 17 označuje **poplatníkem** právnickou osobu, která je daňovým rezidentem nebo daňovým nerezidentem České republiky. Daňoví rezidenti jsou osoby, jež mají na území ČR své sídlo nebo místo vedení. Vzniká jim daňová povinnost z celosvětových příjmů. V případě poplatníků, jimiž jsou daňoví nerezidenti, tj. nemají na území ČR své sídlo, mají daňovou povinnost zaměřující se pouze na příjmy ze zdrojů na území ČR. **Veřejně prospěšný poplatník** je osoba, jejíž hlavní činností není podnikání. Častým příkladem těchto poplatníků jsou zdravotní pojišťovny, Česká televize, společenství vlastníků jednotek a nadace nebo nadační fondy nepodléhající dani z příjmů právnických osob v plném rozsahu, ale pouze v omezeném.

Podle § 18 ZDP jsou **předmětem daně** příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem.

Příjmy nepodléhající předmětu daně podle § 18 odst. 2 ZDP jsou:

- příjmy získané nabytím akcií,
- příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění,
- příjmy společenství vlastníků jednotek z dotací.

Příjmy osvobozené od daně podle § 19 ZDP jsou:

- členské příspěvky podle statutu, stanov, zřizovacích a zakladatelských listin,
- podíly tichého společníka na zisku,
- úroky z přeplatků, které zavinil správce nebo orgán sociálního zabezpečení,
- příjmy mateřské společnosti při snížení vlastního kapitálu dceřiné společnosti,
- příjmy z podílů na zisku od dceřiné společnosti, převod podílu,
- příjmy z převádění zisku řídicí nebo ovládající osobě na základě smlouvy.

Základ daně z příjmů právnických osob

„Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období; rozdíl se upraví podle tohoto zákona“ (§ 23 odst. 1 ZDP).

„Pro zjištění základu daně se vychází z výsledku hospodaření (zisk nebo ztráta), a to vždy bez vlivu Mezinárodních účetních standardů, u poplatníků, kteří vedou účetnictví“ (§ 23 odst. 2a ZDP). A dále je upravován podle § 23 odst. 3-20 ZDP.

Výdaje daňově uznatelné jsou podle § 24 odst. 1 ZDP vymezeny následovně:

„Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy. Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny. Pokud poplatník účtuje v souladu se zvláštním právním předpisem některé účetní operace kompenzovaně, posuzují se náklady, jejichž uznatelnost je limitována výší příjmů s nimi souvisejících, obdobně jako by byly účtovány odděleně náklady a výnosy.“ (Zákon č. 586/1992 Sb., § 24 odst. 1)

Obecný základ daně lze dále snížit o odčitatelné položky podle § 34 ZDP, tedy o **daňovou ztrátu** za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, kdy byla ztráta vyměřena. U veřejné obchodní společnosti se daňová ztráta upraví o část základu daně, přitom tato část základu daně se stanoví ve stejném poměru jako při rozdělování zisku podle společenské smlouvy. V případě komplementáře v komanditní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně určeném ve stejném poměru, jako u rozdělování zisku komanditní společnosti podle zvláštního právního předpisu.

Od základu daně lze také odečíst výdaje vynaložené na **výzkum a vývoj** nebo odpočet na **podporu odborného vzdělání**. Vynaloženými výdaji se rozumí výdaje na experimentální či teoretické práce, výpočty, projekční a konstrukční práce, návrhy technologií a podporou praktického vyučování ve středním vzdělávání podle školského zákona nebo odborné praxe vyšším odborném vzdělávání. Veřejná obchodní společnost může zvýšit odpočet na podporu vývoje a výzkumu o poměrnou část. Tento poměr odpovídá poměru společníka podílejícího

se na zisku ve veřejné obchodní společnosti. Komplementáři v komanditní společnosti mohou zvýšit odpočet o poměrnou část odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Tento poměr odpovídá podílu na zisku komplementáře v komanditní společnosti. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 34a-34e)

Podle § 23 ZDP lze u poplatníka, který není veřejně prospěšným poplatníkem snížit základ daně o hodnotu **bezúplatných plnění**, poskytnutých v souladu s § 20 odst. 8 ZDP. Minimální částka jednoho bezúplatného plnění, které lze uplatnit, je 2 000 Kč. Avšak zároveň není možné odečíst více jak 10 % základu daně. Uplatnění bezúplatného plnění nelze přesunout do následujícího období.

„**Sazba daně** činí 19 %, pokud v odstavcích 2 a 3 není stanoveno jinak. Daň se vypočte jako součin základu daně sníženého o položky snižující základ daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celé tisíce Kč dolů a sazby daně“ (Zákon č. 586/1992 Sb., § 21 odst. 1 ZDP).

V případě osobních společností samostatný základ daně stanovuje § 20b odst. 2 ZDP následovně: „U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti, je součástí samostatného základu daně i část příjmů veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, podle odstavce 1; přitom tato část samostatného základu se stanoví

- a) u společníka veřejné obchodní společnosti ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk podle společenské smlouvy, jinak rovným dílem,
- b) u komplementáře komanditní společnosti ve stejném poměru, jakým je rozdělován zisk nebo ztráta komanditní společnosti na tohoto komplementáře podle zvláštního právního předpisu.“

Sleva na dani z příjmů právnických osob

Celková daňová povinnost, viz. tabulka č. 2 (s výjimkou daně podle § 20b ZDP) se snižuje o **slevu na dani** podle § 35 ZDP. Poplatník uvedený v § 2 a 17 snižuje daňovou povinnost o:

- a) „částku 18 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením, s výjimkou zaměstnance s těžším zdravotním postižením a poměrnou část z této částky, je-li výsledkem průměrného ročního přepočteného počtu těchto zaměstnanců podle odstavce 2 desetinné číslo“,
- b) částku 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením a poměrnou část z této částky, je-li výsledkem průměrného ročního přepočteného počtu těchto zaměstnanců podle odstavce 2 desetinné číslo.

Přitom u poplatníků, kteří jsou společníky veřejné obchodní společnosti, dále u komplementářů komanditní společnosti a u komanditní společnosti se daň sniží podle písmen a) a b) pouze o částku, která odpovídá poměru, jakým byl mezi ně rozdělen základ daně zjištěný za veřejnou obchodní společnost nebo za komanditní společnost“ (Zákon č. 586/1992 Sb., § 35 odst. 1).

V následující tabulce č. 2 je rekapitulace postupu výpočtu daňové povinnosti PO.

Tabulka č. 2: Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti PO

Výsledek hospodaření zjištěný z účetnictví (zisk nebo ztráta)
+ připočitatelné položky
– odpočitatelné položky
Základ daně
– odčitatelné položky (§ 34 ZDP- daňová ztráta lze uplatnit jen při kladném ZD)
Upravený základ daně
– položky snižující základ daně (§ 20 ZDP – dary)
Základ daně snížený a zaokrouhlený na celé tisíce Kč dolů
× sazba daně z příjmů PO
Daň z obecného ZD
+ daň ze samostatného základu daně dle § 20b ZDP
Daňová povinnost celkem
–slevy na dani
–zaplacené zálohy na daň
Přeplatek/doplatek daně

Zdroj: vlastní práce na základě Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu

Daňové přiznání a placení daně z příjmů právnických osob

Daňové přiznání upravuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád. Související ustanovení týkající se daně z příjmů právnických osob obsahuje také ZDP. Daňový subjekt vyčíslí daň sám a uvede předepsané údaje a další okolnosti pro vyměření daně.

Daňové přiznání se podává za zdaňovací období, které činí alespoň 12 měsíců a musí být podáno nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. V případě, kdy subjekt je povinen mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo mu zpracovává a podává daňové přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta na 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

Zdaňovacím obdobím pro právnické osoby podle § 21a ZDP jsou:

- kalendářní rok, který začíná prvním dnem v měsíci ledna,
- hospodářský rok, který začíná pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden, viz. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- obdobím od rozhodného dne, kdy proběhla fúze nebo rozdělení obchodní korporace nebo převodu mění společníka,
- účetní období, které je delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců.

Zálohy na daň z příjmů

Záloha na daň z příjmů je placena v průběhu zálohového období, tj. prvním dnem následujícím po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za předešlé zdaňovací období do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím zdaňovacím období. Placení záloh se nevztahuje na příjmy ze závislé činnosti, pokud nejde o příjmy plynoucí ze zahraničí. Poplatník s daňovou povinností větší jak 30 000 Kč, avšak nižší jak 150 000 Kč, platí zálohy ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. První část zálohy je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá část do 15. dne dvacátého měsíce zdaňovacího období. Poplatník s daňovou povinností vyšší jak 150 000 Kč, platí zálohy ve výši její $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti do patnáctého dne 3., 6., 9. a 12. měsíce zdaňovacího období. Zálohy neplatí poplatník nepřesahující poslední daňovou povinnost 30 000 Kč, kraj nebo obec, zůstavitel ode dne jeho smrti a poplatník platící daň paušální částkou. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 38a)

„Záloha na daň se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru“ (Daňový řád č. 280/2009 Sb. § 146).

3.3 EVIDENCE PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI

Podle § 1 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o **účetnictví** se považují právnické osoby za účetní jednotky, tj. subjekty vedoucí účetnictví. Avšak v určitých případech mezi účetní jednotky patří i fyzické osoby:

- **Právnické osoby** – se sídlem na území ČR (podnikatelské i nepodnikatelské subjekty), zahraniční subjekty podnikající na území ČR nebo provozují jinou činnost dle zvláštních předpisů.
- **Fyzické osoby** – subjekty s obratem vyšším než 25 000 000 Kč za rok, subjekty, pokud jeden z účastníků sdružení bez právní subjektivity je účetní jednotkou, subjekty rozhodující se dobrovolně vést účetnictví a fyzické osoby jsou-li jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku. (Zákon č. 563/1991 Sb.)

Podle § 7 odst. 13 zákona č. 586/1992 Sb., ZDP se vztahuje **vedení daňové evidence** na osoby s příjmy dle § 7 odst. 1 a 2 tohoto zákona, tj. fyzické osoby s příjmy ze samostatné činnosti s výjimkou osob vedoucích účetnictví anebo uplatňujících výdaje dle § 7 odst. 7 ZDP.

3.3.1 Evidence ve vazbě na určité právní formy podnikání

Volba právní formy podnikání nesouvisí pouze se způsobem zdanění, tj. jestli podnikatelský subjekt bude odvádět daň z příjmů fyzických osob nebo daň z příjmů právnických osob, ale i s následnou evidencí podnikatelské činnosti.

U jednotlivých forem podnikání evidence vypadá následovně. Podnikající fyzická osoba neboli živnostník má na výběr z více možností. Může vést pouze jednodušší daňovou evidenci, nebo účetnictví, pro které se rozhodne dobrovolně (nebo povinně, dle podmínek stanovených ZoÚ). Daňovou evidenci povede podle toho, jaké bude uplatňovat výdaje. Může uplatňovat skutečné výdaje, výdaje procentem z příjmů, popřípadě si nechá daň stanovit paušální částkou. Pokud si živnostník zvolí účetnictví, řídí se stejnými pravidly jako právnická osoba a je na něj i tak nahlíženo.

U právnických osob, mezi které patří veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost i družstva, je striktně stanoveno vést účetnictví ode dne jejich vzniku až po jejich ukončení.

3.3.2 Účetnictví

Hlavním úkolem účetnictví je věrné zobrazení ekonomické skutečnosti účetní jednotky o majetku a zdrojích jeho krytí pro samotný subjekt, banky, finanční úřady, zákazníky, veřejnost a statistické úřady. Veškeré informace o účetní jednotce musí být úplné, správné a průkazné.

Základní předpisy upravující účetnictví jsou zejména:

- Zákon o účetnictví č. 563/1991, ve znění pozdějších novel,
- Vyhláška MF č. 500/2002, ve znění pozdějších novel,
- České účetní standardy.

Účetní jednotky se dělí dle § 1b Zákona o účetnictví č. 563/1991 na mikro, malé, střední a velké. Účetní jednotky jsou kategorizovány podle tří kritérií viz Tabulka č. 3. První kritérium je úhrn aktiv zjištěný z rozvahy, druhé kritérium výše čistého ročního obratu a třetí kritérium je průměrný počet zaměstnanců dle metodiky Českého statistického úřadu. Každá účetní jednotka je zařazena do kategorie, kde k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot. Za velkou účetní jednotku se vždy považuje vybraná účetní jednotka a subjekt veřejného zájmu.

Tabulka č. 3: Kategorizace účetních jednotek (v Kč)

	Mikro	Malá	Střední	Velká
Aktiva celkem	9 000 000	100 000 000	500 000 000	500 000 000
Roční úhrn čistého obratu	18 000 000	200 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Průměrný počet zaměstnanců	10	50	250	250

Zdroj: vlastní práce na základě Zákona o účetnictví § 1b

V zákoně o účetnictví je umožněno mikro a malým účetním jednotkám, které nepodléhají povinnosti auditu, účetním jednotkám stanovených zvláštním právním předpisem a účetním jednotkám, které jsou příspěvkovými organizacemi (pokud takto rozhodne zřizovatel), zjednodušení rozsahu účetnictví. Tyto účetní jednotky nepodléhají povinnosti sestavovat přehled cash flow a změnách vlastního kapitálu, mít účetní závěrku ověřenou auditorem, zveřejňovat výkaz zisku a ztrát, oceňovat reálnou hodnotou, sestavovat a zveřejňovat výroční zprávu. Naopak mohou sestavovat přílohu bez některých informací a sestavují účetní závěrku ve zkráceném rozsahu.

„Účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu, účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření“ (Zákon č. 563/1991 § 2 odst. 1).

3.3.3 Daňová evidence

V případě, kdy není podnikatel účetní jednotkou, může za účelem správného vyčíslení daňové povinnosti vést daňovou evidenci. „Daňovou evidencí se pro účely daní z příjmu rozumí evidence pro účely stanovení základu daně a daně z příjmů“ (Pilátová a kol., 2014, str. 33).

Od roku 2004 bylo jednoduché účetnictví zrušeno a nahradila jej daňová evidence. Daňovou evidenci v minulosti upravoval zákon o účetnictví, teď ji upravuje zákon o daních z příjmů v § 7b. (Dušek, Sedláček, 2018) Daňová evidence slouží k průkaznosti příjmů a výdajů podnikatele a zjištění správné výše základu daně z příjmů. Ten je vypočítán jako rozdíl příjmů a výdajů.

Okamžik vést daňovou evidenci není přímo upraven žádným právním předpisem. Podnikatelé, resp. OSVČ dosahující příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti vedou daňovou evidenci, pokud mají v plánu uplatňovat tzv. skutečné výdaje.

Předmětem daňové evidence je majetek poplatníka sloužící k zajištění, udržení či dosažení příjmů. Tímto majetkem mohou být zásoby, hmotný majetek, pohledávky, pozemky, ceniny a peněžní prostředky.

Žádný předpis neupravuje formu vedení daňové evidence. Poplatník má možnost vést daňovou evidenci formou ručního zápisu nebo prostřednictvím softwaru. U vedení daňové evidence mohou být využívány peněžní deníky, knihy závazků a pohledávek, ostatní záznamy ze zvláštních předpisů jako je například knihy evidence jízd, mzdová evidence.

Zákon o daních z příjmů stanovuje následující povinnosti při vedení daňové evidence:

- sledovat a členit příjmy a výdaje pro zjištění základu daně, evidovat majetek,
- oceňovat majetek dle § 29 ZDP,
- zjištění skutečného stavu zásob hmotného majetku, pohledávek a závazků k poslednímu dni zdaňovacího období a provést zápis,
- uchovávat daňovou evidenci za všechna zdaňovací období, pokud pro něj neskončila

lhůta vyměření daně,

- při tvorbě rezerv prověřit odůvodněnost a jejich skutečný stav porovnat s výší, kterou může uplatnit v základu daně z příjmů uplatnit (Zákon č. 586/1992 § 7b).

3.4 Shrnutí teoretické části

V teoretické části bakalářské práce jsou popsány různé formy podnikání v České republice podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů. Zdanění těchto forem podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a následnou možnost evidence činnosti podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Praktická část bude navazovat na získané znalosti, pomocí kterých bude analyzováno a následně i hodnoceno daňové a účetní zatížení zvolených forem podnikání. V závěru bude vybrána a doporučena vhodná forma podnikání pro zvolený podnikatelský subjekt.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

Po první části práce poskytující teoretický přehled problematiky výběru právní formy podnikání v České republice bude nyní navazovat praktická část týkající se uplatnění získaných teoretických poznatků v praxi zaměřující se konkrétně na podnikatele, který nechce být jmenován, a proto bude uváděn jako pan XY.

Podobné dilema výběru vhodné formy podnikání zahrnuje velkou část malých podnikatelů. Každá forma podnikání má svá určitá specifika, výhody i nevýhody. V tomto případě budou zvolené formy podnikání hodnoceny převážně z daňového zatížení a evidence.

V úvodu praktické části bude uvedena charakteristika podnikatele, jeho současný stav a výběr dvou možností forem podnikání, které budou v další části práce vzájemně komparovány.

Dále dle kritérií subjektu budou vytvořeny modelové příklady, na kterých bude kalkulováno daňové zatížení. Daňová zátěž bude následně hodnocena prostřednictvím efektivní sazby daně a odvodového zatížení, jejichž hodnoty budou zjištěny prostřednictvím následujících vzorců na základě Vítka (2008):

$$\text{Efektivní sazba daně} \quad \frac{\text{daň po slevách}}{\text{základ daně}} \times 100 \quad (1)$$

$$\text{Odvodové zatížení} \quad \frac{\text{daň po slevách} + \text{sociální a zdravotní pojištění}}{\text{základ daně}} \times 100. \quad (2)$$

Následně budou tyto příklady porovnány a doplněny dalším kritériem z hlediska administrativního zatížení.

V závěrečné části bakalářské práce budou vybrány dvě pro podnikatele vhodné varianty.

4.1 Charakteristika podnikatele

Pan XY podniká jako osoba samostatně výdělečně činná od roku 1996. Živnostenské oprávnění získal vzápětí toho roku k provozování ohlašovací řemeslné živnosti – výroba, obchod a služby uvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona v oboru truhlářství a podlahářství.

Postupem času získával více zakázek a stal se významným hráčem na trhu v jeho blízkém okolí. Klientela se mu díky verbální reklamě rozšířila, a proto se rozhodl si pořídit prostornou dílnu, ve které vykonává svou podnikatelskou činnost dodnes. Momentálně se zaměřuje na výrobu nábytku do domácností, popřípadě drobné opravy v okolí města Znojma. I když má větší množství zakázek, stále neuvažuje o najmutí žádného zaměstnance a podniká samostatně. Díky dlouhodobému odběru materiálu má jednoho kvalitního dodavatele, na kterého se může vždy spolehnout.

Pan XY žije ve společné domácnosti s manželkou, jedním zletilým a dvěma nezletilými dětmi. Manželka od roku 2017 je na mateřské dovolené a neuplatňuje si daňová zvýhodnění na vyživované děti. První dítě již pracuje v oboru gastronomie na hlavní pracovní poměr. Druhé dítě navštěvuje 8. ročník základní školy a nejmladší se narodilo v roce 2017.

Mezi dlouhodobý hmotný majetek subjekt eviduje formátovací pilu pořízenou 18. 01. 2017 v pořizovací ceně 217 800 Kč. Podnikatel dále eviduje drobný majetek viz tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Přehled drobného hmotného majetku (v Kč)

Číslo	Název	Počet	Cena
01	Srovnávačka s protahem	1	39 809
02	Apple iPhone 7 64GB	1	16 928
03	Vrtací dlabačka	1	15 489
04	Notebook HP Envy 17	1	33 289
05	Stojanová vrtačka	1	12 490
06	Bruska válová	1	17 990
07	Apple iPhone XR 64GB	1	24 679

Zdroj: vlastní práce

Majetek je odpisován zrychleně, zařazen do 2. odpisové skupiny, tj. na dobu 5 let. Dle § 26 ZDP podnikatel uplatňuje za rok 2019 souhrn odpisů ve výši 124 145 Kč, tj. odpisy za formátovací pilu v hodnotě 52 272 Kč a odpisy za drobný majetek v hodnotě 71 873 Kč.

Pan XY platí pravidelné zálohy v minimální výši sociálního i zdravotního pojištění. Pro rok 2019 činily zálohy OSSZ 2 388 Kč a ZP 2 208 Kč. V roce 2020 zálohy činí na OSSZ 2 544 Kč a na ZP 2 352 Kč.

Dále si pan XY uplatňuje nezdánitelné plnění z titulu zaplaceného příspěvku na soukromé životní pojištění v hodnotě 24 000 Kč a z titulu úroků z úvěru ze stavebního spoření v hodnotě 5 500 Kč.

Pan XY je plátcem DPH, a proto vede evidenci k DPH.

4.2 Posouzení z hlediska obecné charakteristiky právních forem podnikání

Kritérií pro vhodnou právní formu podnikání je nespočet. Nejvíce zmiňovány a uvedeny i v teoretické části bakalářské práce jsou výše základního kapitálu, počet zakladatelů, oprávnění k řízení, způsob a rozsah ručení, výplata podílu na zisku, administrativní náročnost založení podniku a rozsah výdajů spojených se založením a provozováním podniku.

V případě pana XY se výběr kritérií zúží z důvodů podnikající jedné osoby. Pan XY chce podnikat stále sám a nemá zájem nikoho do firmy přijmout. Doufá, že po něm převezme řemeslo i podnikání jeho mladší syn, kterého vše naučí.

Z tohoto důvodu se výběr formy podnikání zúží pouze na dvě možnosti. První možnost je zůstat osoba samostatně výdělečně činná, tj. podnikat jako fyzická osoba. Druhou možností je stát se společností s ručením omezeným, tj. podnikat jako právnická osoba. Výhody a nevýhody těchto dvou možností budou dále rozvedeny v kapitole č. 4.3.

U obou možností se budeme dále zabývat administrativním zatížením. Pan XY vede daňovou evidenci, jelikož má příjmy ze samostatné činnosti a chce v daňovém přiznání uplatnit výdaje podle skutečnosti, tedy podle dokladů. Když se blíží termín podání daňového přiznání, pan XY všechny své podklady předá osobě, která za něj zpracuje daňové přiznání a následně je i podá.

Pan XY eviduje přehled příjmů a výdajů, majetku, závazků a pohledávek. Jelikož je subjekt plátce DPH, musí navíc povinně vést evidenci k DPH, kde jsou všechny částky uváděny bez DPH.

4.3 Komparace OSVČ a s. r. o.

Charakteristika obou forem podnikání vycházející z kapitoly 4.2 je již uvedena v teoretické části bakalářské práce. Tato část bude zaměřena na deskripci výhod a nevýhod podnikání jako OSVČ a s. r. o. Následně budou uvedeny skutečnosti, kterým by pan XY měl věnovat při volbě právní formy podnikání pozornost.

První možností je zůstat osoba samostatně výdělečně činná, tzn. podnikat jako fyzická osoba. Výhody a nevýhody jsou uvedeny v tabulce č. 5 zohledňující současný stav pana XY.

Tabulka č. 5: Výhody a nevýhody OSVČ

Výhody	Nevýhody
<ul style="list-style-type: none">• Samostatnost a volnost podnikatele.• Možnost uplatnit výdaje procentem z příjmů.• Možnost snížení daňové povinnosti o nezdánitelné částky, odčitatelné položky a slevy na dani.• Možnost volby mezi vedením daňové evidence a účetnictvím.	<ul style="list-style-type: none">• Nemá právní subjektivitu, proto musí vystupovat pod vlastním jménem.• Ručí celým svým majetkem, tzn. mohou vzniknout možné finanční problémy ovlivňující život podnikatele.• Omezený přístup k cizím zdrojům.

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 5 vyplývá, že pro pana XY jsou výhody samostatnosti a volnosti podnikatele, možnost uplatnění výdajů procentem z příjmů, snížení daňové povinnosti o nezdánitelné částky a odčitatelné položky a volba mezi vedením daňové evidence a účetnictvím.

Jelikož živnost byla založena už v roce 1996, tím pádem nemusí pan XY řešit založení. Mezi nevýhody patří vystupování pod vlastním jménem (nemá právní subjektivitu), ručení celým svým majetkem a omezený přístup k cizím zdrojům. Z hlediska daně z příjmů fyzických osob se pana XY prozatím netýká solidární daň, neboť jeho dosavadní příjmy nepřevyšují limity pro její vyměření.

V tomto případě by toto rozhodnutí pro pana XY nevykazovalo žádnou změnu. Stále by vedl daňovou evidenci, tj. přehled příjmů a výdajů, přehled majetku i závazků a evidenci k DPH.

Druhou možností je založit společnost s ručením omezeným, tj. právnickou osobou. V tomto případě by musel subjekt podniknout příslušné kroky k založení společnosti. Před tímto rozhodnutím by pan XY určitě měl zohlednit níže uvedené výhody a nevýhody této formy podnikání, viz tabulka č. 6.

Tabulka č. 6: Výhody a nevýhody společnosti s ručením omezeným

Výhody	Nevýhody
<ul style="list-style-type: none"> • Minimální vklad 1 Kč. • Možnost vložení nepeněžitého vkladu do společnosti. • Může založit i jedna osoba. • Společník neručí celým svým majetkem. • Možnost uplatnit odčitatelné položky a slevy na dani. • Větší důvěra obchodních partnerů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Náročnější založení (zakladatelská smlouva ověřena notářem, zápis do OR). • Zisk společnosti podléhá dani z příjmů právnických osob a poté vyplacené podíly ještě jsou zdaněny zvláštní sazbou daně. • Povinnost vést účetnictví.

Zdroj: vlastní zpracování

Pan XY má stále v úmyslu podnikat samostatně, tzn. v případě založení s. r. o. by vystupoval jako jediný společník a zároveň jednatel společnosti. Založením společnosti s ručením omezeným by se z hlediska oprávnění společnost stala nositelem i účastníkem vztahů, avšak subjekt jako jednatel by měl plnou kontrolu nad jednáním společnosti.

Dalším benefitem založení společnosti je omezené ručení za dluhy z podnikání oproti situaci, kdy by pan XY podnikal jako OSVČ. To lze považovat za faktor snižující riziko podnikání.

Administrativní nároky v podobě povinného účetnictví by vzrostly a mohly by mít zásadní vliv při rozhodování. Subjekt si momentálně vede daňovou evidenci sám.

V této chvíli není možné uzavřít, zda doposud probrané charakteristiky obou právních forem podnikání mají pro stanovený subjekt zásadní význam, který by jednoznačně determinoval jednu nebo druhou formu podnikání za vhodnější. Proto v následující kapitole č. 4.4 budou porovnány obě formy podnikání z hlediska daňového zatížení.

4.4 Zadání modelových příkladů

Všechny modelové příklady budou vycházet ze základních dat o hospodářské situaci pana XY za zdaňovací období, tj. kalendářní rok 2019.

Tabulka č. 7: Rozdíl mezi příjmy a výdaji analyzovaného subjektu v roce 2019 (v Kč)

Příjmy	1 724 616
Výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů	1 010 604
Rozdíl (DZD podle § 7 ZDP)	714 012
Úpravy dle § 23 ZDP (daňové odpisy)	124 145
Základ daně	589 867

Zdroj: vlastní zpracování

Podnikatel v daňové evidenci eviduje operace, pro které je nutné rozdíl mezi příjmy a výdaji upravit o částku 124 145 Kč podle ustanovení § 23 ZDP, více viz kapitola 4.1 Charakteristika podnikatele.

Subjekt dále vybírá měsíčně peněžní prostředky v hodnotě 20 000 Kč pro osobní spotřebu, tj. 240 000 Kč ročně.

Dále subjekt poskytuje následující informace:

- a) nezdanitelná část základu daně z titulu zaplaceného příspěvku na životní pojištění ve výši 24 000 Kč,
- b) nezdanitelná část základu daně z titulu úroku z úvěru ze stavebního spoření ve výši 5 500 Kč,
- c) základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč,
- d) daňové zvýhodnění na I. dítě ve výši 15 204 Kč,
- e) daňové zvýhodnění na II. dítě ve výši 19 404 Kč.

4.5 Modelové příklady

V následujících kapitolách budou řešeny následující situace:

- modelový příklad A – současný stav pana XY, tj. je osoba samostatně výdělečně činná, vede daňovou evidenci a uplatňuje skutečné výdaje,
- modelový příklad B – subjekt je stále osoba samostatně výdělečně činná, vede daňovou evidenci a uplatňuje skutečné výdaje, které však rozdělí mezi sebe a spolupracující osobu (manželku), tzn. využití institutu spolupracující osoby,
- modelový příklad C – subjekt je stále osoba samostatně výdělečně činná, vede daňovou evidenci a uplatňuje výdaje procentem z příjmu,
- modelový příklad D – subjekt se stane společností s ručením omezeným, povede účetnictví a pan XY bude zaměstnán ve společnosti na hlavní pracovní poměr.

4.5.1 Modelový příklad A

Modelový příklad A prezentuje současný stav pana XY.

V případě, kdy vede podnikatel daňovou evidenci, řeší z administrativního hlediska pouze zaznamenávání hospodářských transakcí, tj. daňové příjmy a výdaje. Tento způsob vedení je zákonem vymezen v podstatě pouze v § 7b ZDP. V praxi si často podnikatel vede průběžně evidenci sám a až v období, kdy je nutné stanovit daňovou povinnost se obrátí na daňového poradce nebo přímo na specializovanou společnost. Po předání všech podkladů firma vyhotoví všechny potřebné dokumenty včetně daňového přiznání.

Mezi nejvýznamnější daňově uznatelné výdaje za zdaňovací období 2019 pana XY patří:

- nákup materiálu 769 659 Kč,
- nájem dílny – 96 000 Kč,
- energie – 14 400 Kč,
- telefon a internet – 11 988 Kč.

Další výdaje v hodnotě 118 557 Kč jsou zařazeny jako běžné provozní výdaje.

Daňově neuznatelné výdaje jsou například osobní spotřeba a zálohy na pojistné. Subjekt využívá pro osobní spotřebu 20 000 Kč měsíčně, tj. 240 000 Kč ročně.

V tabulce č. 8 jsou prezentovány příjmy, výdaje a základ daně upravený podle § 23 ZDP pana XY za zdaňovací období 2019. Dále jsou od základu daně odečteny nezdanitelné částky ZD v celkové hodnotě 29 500 Kč, a to v souladu s § 15 ZDP. Subjekt si přispívá na soukromé životní pojištění v celkové hodnotě 24 000 Kč ročně, tímto splňuje podmínku pro snížení základu daně z titulu soukromého životního pojištění. Dále zaplatil úroky z úvěru ze stavebního spoření v hodnotě 5 500 Kč ročně, kterými lze taktéž snížit základ daně.

Poté je základ daně zaokrouhlen na stokoruny dolů a vynásoben sazbou daně podle § 16 ZDP. Vypočtená daň ve výši 84 045 Kč je dále snížena o základní slevu na poplatníka a daňová zvýhodnění.

Tabulka č. 8: Modelový příklad A – daňová povinnost (v Kč)

Příjmy podle § 7	1 724 616
Výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení	1 010 604
Úpravy dle § 23 (daňové odpisy)	124 145
Dílčí základ daně	589 867
Nezdanitelné částky základu daně	
- Soukromé životní pojištění	24 000
- Úroky z úvěru ze stavebního spoření	5 500
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	560 300
Daň podle § 16 (15%)	84 045
Slevy na poplatníka	24 840
Daň po uplatnění slevy	59 205
Daňové zvýhodnění	
- I. dítě	15 204
- II. dítě	19 404
Daň po uplatnění slevy a daňového zvýhodnění	24 597

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož základ daně v roce 2019 nepřesáhl stanovenou výši (48násobku průměrné mzdy) 1 569 552 Kč (v roce 2020 1 672 080 Kč), není nutné zabývat se solidární daní (7 %), která je stanovena § 16a ZDP. Následně je však nutné ve výpočtech odvodového zatížení viz tabulka č. 9 zohlednit odvody pojištění, tj. sociálního a zdravotního pojištění. Pan XY v předešlém zdaňovacím období nepřesáhl daňovou povinnost 30 000 Kč, proto nebyly ve zdaňovacím období 2019 zaplacený žádné zálohy na daň z příjmu.

Pan XY má podnikání jako hlavní činnost a platí si pouze minimální zálohy na důchodové a nemocenské pojištění, které jsou vypočítány v tabulce č. 9. Tyto odvody nelze uznat jako daňově účinnou výdajovou položku.

Tabulka č. 9: Modelový příklad A – výpočet pojištění (v Kč)

Položka	Zdravotní pojištění (13,5 %)	Sociální pojištění (29,2 %)
Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7) upravený dle § 23 ZDP	589 867	589 867
Vyměřovací základ (50 % dílčího upraveného základu daně)	294 934	294 934
Pojistné zaokrouhlené na celé koruny směrem nahoru	39 817	86 121

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 10 přehledně rekapituluje výpočet povinnosti sociálního a zdravotního pojištění. Pan XY za rok 2019 zaplatil za zálohy OSSZ ve výši 28 656 Kč a za ZP ve výši 26 496 Kč. Z toho důvodu zbývá doplatit celkem 70 786 Kč, detailní rozpis výpočtu je uveden v tabulce níže.

Tabulka č. 10: Modelový příklad A – přehled pojištění (v Kč)

Výpočet povinnosti pojištění OSSZ	86 121
Na zálohách uhrazeno	28 656
Zbývá zaplatit	57 465
Nové výše zálohy OSSZ na rok 2020	7 177
Výpočet povinnosti pojištění ZP	39 817
Na zálohách uhrazeno	26 496
Zbývá doplatit	13 321
Nové výše zálohy ZP na rok 2020	3 319

Zdroj: vlastní zpracování

**Tabulka č. 11: Modelový příklad A – přehled celkového odvodového zatížení pana XY
(v Kč)**

Daň z příjmů FO	24 597
Roční odvody pojištění OSSZ	86 121
Roční odvody pojištění ZP	39 817
Celkem	150 535

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 11 obsahuje přehled skutečného celkového odvodového zatížení pana XY za rok 2019, kdy je osoba výdělečně činná, vede daňovou evidenci a uplatňuje skutečné výdaje.

Celkové povinné odvody jsou tedy 150 535 Kč. Největší částku zde tvoří roční odvody sociálního pojištění v hodnotě 86 121 Kč. Efektivní sazba daně vypočítána z podílu daně po slevách tj. 24 597 Kč a základu daně tj. 589 867 Kč činí 4,17 %. Celkové odvodové zatížení činí 25,52 % vypočítané z podílu povinných odvodů celkem tj. 150 535 Kč a základu daně tj. 589 867 Kč. Všechny tyto hodnoty budou dále komparovány s dalšími modelovými situacemi.

4.5.2 Modelový příklad B

Čím dál tím více se v České republice využívá jako možnost daňové optimalizace tzv. spolupracující osoba. Využít ji mohou podnikatelé spadající do živnostenského řemeslného podnikání, stejně jako náš subjekt. Dále ji mohou využít podnikatelé provozující zemědělskou výrobu, lesní a vodní hospodářství nebo jiné podnikání. Spolupracující osobou se rozumí manžel/manželka, osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nebo jiný člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu. Spolupracující osoba nemusí mít vlastní živnostenské oprávnění. Osoby samostatně výdělečně činné poté mohou příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení při samostatné činnosti rozdělit mezi sebe a spolupracující osobu/osoby.

V tomto příkladu bude zvolena spolupracující osoba manželka pana XY. Syn, který převezme řemeslo, nesplňuje podmínky spolupracující osoby, tj. zatím nedokončil základní školní docházku. Manželka je na mateřské dovolené a vypomáhá podnikatelskému subjektu s administrativou. Při využití institutu spolupracujících osob, může subjekt převést část svých příjmů a výdajů právě na ni. Pan XY uplatní 86,78 % příjmů a výdajů a jeho manželka 13,22 %. Rozpis dělení je uveden v tabulce č. 12. Procenta jsou stanovena tak, aby spolupracující osoba neměla povinnost odvádět zálohy na sociální pojištění.

Tabulka č. 12: Modelový příklad B – přehled rozdělení příjmů a výdajů (v Kč)

	Příjmy	Výdaje	Daňové odpisy
Celkem	1 724 616	1 010 604	124 145
Pan XY 86,78 %	1 496 622	877 002	107 733
Spolupracující manželka 13,22 %	227 994	133 602	16 412

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 13 je prezentován výpočet daňové povinnosti obdobně u pana XY jako v předešlém modelovém příkladu, jenom s tím rozdílem, že příjmy a výdaje uplatňuje z 86,78 % a zbylých 13,22 % uplatňuje jeho manželka. Subjekt má stále nárok na uplatnění nezdanitelných částek základu daně v celkové hodnotě 29 500 Kč a to v souladu s § 15 dle ZDP, slevu na poplatníka v hodnotě 24 840 Kč a daňové zvýhodnění na dvě své nezletilé děti v celkové hodnotě 34 608 Kč.

Tabulka č. 13: Modelový příklad B – daňová povinnost (v Kč)

	Pan XY	Spolupracující osoba
Příjmy podle § 7	1 496 622	227 994
Výdaje související s příjmy podle § 7	877 002	133 602
Úpravy dle § 23 (daňové odpisy)	107 733	16 412
Základ daně	511 887	77 980
Nezdanitelné částky základu daně		
- Soukromé životní pojištění	24 000	-
- Úroky z úvěru ze stavebního spoření	5 500	
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	482 300	77 900
Daň podle § 16 (15 %)	72 345	11 685
Slevy na poplatníka	24 840	24 840
Daň po uplatnění slevy	47 505	0
Daňové zvýhodnění		
- I. dítě	15 204	-
- II. dítě	19 404	
Daň po uplatnění slevy	12 897	0

Zdroj: vlastní zpracování

V případě manželky je zvoleno 13,22 % z příjmů a výdajů zahrnující i úpravy dle § 23 (odpisy). Částka 77 980 Kč činící základ daně je nižší než rozhodná částka pro placení záloh na sociální pojištění. V roce 2020 je tato rozhodná částka 83 603 Kč a v roce 2019 byla 78 476 Kč. Zálohy na zdravotní pojištění také nemusí platit, jelikož má tyto příjmy a výdaje jako vedlejší činnost. Manželka uplatní slevu na poplatníka v hodnotě 24 840 Kč.

Tabulka č. 14: Modelový příklad B – přehled pojištění pana XY(v Kč)

Výpočet povinnosti pojištění OSSZ	74 736
Na zálohách uhrazeno	28 656
Zbývá zaplatit	46 080
Nové výše zálohy OSSZ na rok 2020	6 229
Výpočet povinnosti pojištění ZP	34 553
Na zálohách uhrazeno	26 496
Zbývá doplatit	8 057
Nové výše zálohy ZP na rok 2020	2 880

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 14 zobrazuje přehled pojištění pouze u pana XY. Manželka subjektu nemusí odvádět žádné zálohy na pojištění. Subjekt zaplatí celkem 74 736 Kč za sociální pojištění a 34 553 Kč za zdravotní pojištění. V tabulce č. 15 je přehled, kolik subjekt zaplatí na odvodech celkově.

Tabulka č. 15: Modelový příklad B – přehled celkového odvodového zatížení pana XY (v Kč)

Daň z příjmů FO	12 897
Roční odvody pojištění OSSZ	74 736
Roční odvody pojištění ZP	34 553
Celkem	122 186

Zdroj: vlastní zpracování

Celkové odvodové zatížení je v tomto případě 122 186 Kč za předpokladu, že pan XY je stále osobou samostatně výdělečně činnou a převedl část svých příjmů a výdajů na spolupracující osobu, tj. manželku. Stále vede daňovou evidenci a uplatňuje skutečné výdaje. Efektivní sazba vypočítána podílem daně tj. 12 897 Kč a základem daně tj. 511 887 Kč činí 2,52 %. Odvodové zatížení modelového příkladu B vypočítáno podílem 122 186 Kč a základem daně 511 887 Kč je 23,87 %. Všechny tyto hodnoty budou přeneseny do tabulky č. 22, ve které budou následně porovnány s dalšími modelovými příklady.

4.5.3 Modelový příklad C

Výdaje procentem z příjmů jsou často jednoduchým a zároveň i výhodným způsobem, jak uplatnit výdaje z podnikání v daňovém přiznání. Díky tomu nemusí subjekt vést daňovou evidenci, ale pouze evidenci příjmů a stavu pohledávek. Pokud by se pan XY rozhodl uplatňovat výdaje procentem z příjmů, může uplatnit 80 % (nejvýše však 1 600 000 Kč za rok) z příjmů a nemusí prokazovat daňové výdaje podle dokladů. Avšak je nutné upozornit na skutečnosti, že tyto výdaje již v sobě zahrnují veškeré výdaje včetně odpisů majetku a mezd.

Následující tabulka č. 16 zobrazuje výpočet daňové povinnosti v případě využití výdajů procentem z příjmů. Tímto jsou výdaje o 369 089 Kč vyšší než skutečné výdaje. Pan XY nemá v tomto případě nárok na úpravy dle § 23 ZDP (uplatnění daňových odpisů), avšak může snížit dílčí základ daně o nezdánitelné části základu daně (soukromé životní pojištění, úroky z úvěru ze stavebního spoření v celkové hodnotě 29 500 Kč v souladu s § 15 ZDP). Dále také vypočtenou daňovou povinnost snížit o slevu na poplatníka a o daňové zvýhodnění na dvě nezletilé děti stejně jako tomu bylo u předešlých příkladů. V této variantě byl u pana XY vypočten daňový bonus v hodnotě 12 138 Kč, který bude panu XY vrácen.

Tabulka č. 16: Modelový příklad C – daňová povinnost (v Kč)

Příjmy podle § 7 zákona	1 724 616
Výdaje uplatněné % z příjmů, tj. 80 %	1 379 693
Základ daně	344 923
Nezdánitelné částky základu daně	
- Soukromé životní pojištění	24 000
- Úroky z úvěru ze stavebního spoření	5 500
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny	315 400
Daň podle § 16 (15%)	47 310
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po uplatnění slevy	22 470
Daňové zvýhodnění	
- I. dítě	15 204
- II. dítě	19 404
Daňový bonus	12 138

Zdroj: vlastní zpracování

Sociální a zdravotní pojištění viz tabulka č. 17 bylo vypočteno z 50 % základu daně, tj. z částky 344 923 Kč, a to je 172 462 Kč. Avšak minimální vyměřovací základ OSVČ na zdravotní pojištění v roce 2019 byl 196 194 Kč, z toho důvodu musel být vyměřovací základ na tuto hodnotu navýšen. Díky uplatnění výdajů procentem z příjmů byl základ daně nižší, což při výpočtu zdravotního pojištění následně způsobilo vznik přeplatku ve výši 9 Kč.

Tabulka č. 17: Modelový příklad C – přehled pojištění (v Kč)

Výpočet povinnosti pojištění OSSZ	50 359
Na zálohách uhrazeno	28 656
Zbývá zaplatit	21 703
Nové výše zálohy OSSZ na rok 2020	4 197
Výpočet povinnosti pojištění ZP	26 487
Na zálohách uhrazeno	26 496
Přeplatek	9
Nové výše zálohy ZP na rok 2020	2 352

Zdroj: vlastní zpracování

Následující tabulka č. 18 shrnuje přehled celkového odvodového zatížení. Díky uplatnění výdajů procentem z příjmů, odečtením slevy na poplatníka a daňového zvýhodnění vznikl daňový bonus, který bude panu XY finančním úřadem vrácen.

Tabulka č. 18: Modelový příklad C – přehled celkového odvodového zatížení (v Kč)

Daňový bonus	12 138
Roční odvody pojištění OSSZ	50 359
Roční odvody pojištění ZP	26 487
Celkem	64 708

Zdroj: vlastní zpracování

Celkové odvodové zatížení je 64 708 Kč. Tento případ by nastal, pokud by se pan XY rozhodl pro možnost stále podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná s uplatněním výdajů procentem z příjmů. Odvodové zatížení v modelovém příkladu C je 18,76 % vypočítáno jako podíl celkového odvodového zatížení tj. 64 708 Kč a základem daně tj. 344 923 Kč. Efektivní sazba daně tj. podíl daňového bonusu 12 138 Kč a základu daně 344 923 Kč je záporná, a to ve výši -3,52 %, což je způsobeno tím, že byl panu XY vypočten daňový bonus. I v tomto případě budou dosažené výsledky komparovány s výsledky ostatních modelových příkladů.

4.5.4 Modelový příklad D

V následujícím příkladu bude kalkulováno daňové zatížení v případě, že se pan XY rozhodl založit společnost s ručením omezeným. Založení tohoto typu společnosti se stává čím dál tím lehčím úkonem a dnešní doba nabízí hned několik možností.

První možností je založit si společnost tzv. vlastními silami. Tato forma je časově náročnější jak kvůli nastudování si procesu založení, tak i z administrativních důvodů. Naopak výhodou této volby je cena, kde se platí pouze správní poplatky. Cena neboli zřizovací výdaje se pohybují zhruba okolo 13 000 Kč. Mezi zřizovací výdaje patří soudní poplatek v hodnotě 5 000 Kč, notářský poplatek za 6 000 Kč a notářský zápis v hodnotě 2 000 Kč.

Druhou možností je založení společnosti přes právní kancelář. Právník vyřídí úkony spojené s jistou odborností. Je to do značné míry kompromis, kdy je v případě nejasností možnost se obrátit právě na právníka. Avšak je důležité upozornit na skutečnost, že je žádoucí vymezit rozsah prací právníka, a to především z finančních důvodů.

Třetí možností je koupě, tzv. ready-made společnosti. Tato firma je založena za účelem prodeje konečnému zákazníkovi. „Společnost“ doposud nezahájila svou činnost kromě úkonů nezbytně nutných jako je zápis do obchodního rejstříku a registraci k dani z příjmů právnických osob. Cena těchto společností se pohybuje už okolo 7 000 Kč, ale může dosáhnout až k 30 000 Kč. Podnikání může subjekt zahájit již do 24 hodin od zakoupení.

Poslední možností je koupě existující společnosti, tzn. společnosti s historií. Tady je potřeba provést určitou administrativu, tj. převedení podílu ve společnosti, změnu jednatelů, sídla atd. Velkou nevýhodou je převzetí společnosti jako takové i se závazky. Může se stát, že kupující převezme společnost i se závazky majetkového, obchodněprávního nebo daňového charakteru, o kterých nevěděl. Tato záležitost se dá vyřídit pomocí provedení právního auditu společnosti. Celý proces zahájení podnikání je pak nejen časově, ale i finančně náročný.

Modelový příklad D je zkonstruován pomocí první možnosti v této kapitole, tj. pan XY si společnost s ručením omezeným založí pomocí vlastních sil. Výnosy jsou navýšeny o vystavenou fakturu v hodnotě 68 270 Kč. Faktura byla vystavena koncem prosince, ale nebyla do konce prosince zaplacená. Celkové výnosy za rok 2019 činí 1 792 886 Kč. Do nákladů byly započítány zřizovací výdaje v hodnotě 30 000 Kč a 40 000 Kč jako roční odměna účetní firmě za vedení účetnictví, dále hrubá mzda 300 000 Kč ročně včetně sociálního i zdravotního pojištění za zaměstnavatele ve výši 101 700 Kč. Po domluvě s panem XY se v tomto příkladu subjekt nechá zaměstnat ve společnosti na hlavní pracovní poměr s hrubou mzdou 25 000 Kč měsíčně, tedy 300 000 Kč ročně. Celkové náklady daňově uznatelné dosahují částky 1 482 304 Kč za rok 2019.

Tabulka č. 19: Modelový příklad D – daňová povinnost společnosti s ručením omezeným (v Kč)

Výnosy	1 792 886
Náklady	1 482 304
Výsledek hospodaření a zároveň i základ daně	310 582
Základ daně zaokrouhlený na tisíce	310 000
Daň podle § 21 (19%)	58 900

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky č. 19 tvoří významnou položku zvýšených nákladů mzda pana XY. V případě, kdy podnikal jako osoba samostatně výdělečně činná, byla možnost využít peníze pro osobní spotřebu, tj. tyto výdaje byly však daňově neuznatelné. Ve společnosti s ručením omezeným nelze vybírat v průběhu roku peněžní prostředky pro osobní spotřebu.

Celkové daňové zatížení pouze společnosti s ručením omezeným je daň z příjmu právnických osob dle § 21 ZDP. Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným vypočteno podílem daně tj. 58 900 Kč a základu daně tj. 310 582 Kč činí 18,96 %.

Souhrn odvodů pana XY jako zaměstnance znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 20: Modelový příklad D – odvody měsíčně pana XY jako zaměstnance (v Kč)

	1.-6. měsíc	7.-12. měsíc
Hrubá mzda	25 000	25 000
Základ daně	33 500	33 450
SP zaměstnavatel	(25 %) 6 250	(24,8 %) 6 200
ZP zaměstnavatel (9 %)	2 250	2 250
SP zaměstnanec (6,5 %)	1 625	1 625
ZP zaměstnanec (4,5 %)	1 125	1 125
Daň 15 %	5 025	5 025
Sleva na poplatníka	2 070	2 070
Daň po uplatnění slevy	2 955	2 955
Daňové zvýhodnění na děti	2 884	2 884
Záloha na daň	71	71

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 20 je rozdělena kvůli změně sazby sociálního pojištění za zaměstnavatele za rok 2019. V prvním pololetí do 30. 6. 2019 byla stanovena hodnota sociálního pojištění za zaměstnavatele ve výši 25 %, od 1. 7. 2019 se změnila na 24,8 %. Proto je v prvním pololetí vyšší nezaokrouhlený základ daně tj. 33 500 Kč a v druhém pololetí 33 450 Kč.

Roční hrubá mzda pana XY jako zaměstnance je 300 000 Kč. Dále zákonné sociální a zdravotní pojištění za zaměstnavatele za rok 2019 činí 101 700 Kč. Sociální pojištění za zaměstnance (pana XY) za rok 2019 je 19 500 Kč a zdravotní pojištění v hodnotě 13 500 Kč. Záloha na daň byla vypočítána v hodnotě 5 025 Kč, avšak díky slevě na poplatníka a daňovému zvýhodnění na dvě děti se snížila na 71 Kč.

Následující tabulka zobrazuje souhrn celkového zatížení sociálního a zdravotního pojištění, tj. je zde započítáno pojištění za zaměstnance. Podklady pro tuto tabulku vychází z tabulky č. 20, kde byly rozděleny výpočty na pololetí kvůli změně sociálního pojištění.

Tabulka č. 21: Modelový příklad D – přehled pojištění pana XY jako zaměstnance (v Kč)

Výpočet povinnosti pojištění OSSZ	19 500
Výpočet povinnosti pojištění ZP	13 500
Celková povinnost pojištění ZP a OSSZ	33 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 22: Modelový příklad D – roční zúčtování daně pana XY jako zaměstnance (v Kč)

Příjmy podle § 6	300 000
Zákonné pojistné zaměstnavatele	101 700
Dílčí základ daně	401 700
Nezdanitelné částky základu daně	
- Soukromé životní pojištění	24 000
- Úroky z úvěru ze stavebního spoření	5 500
Základ daně	372 200
Daň dle § 16 (15 %)	55 830
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po uplatnění slevy	30 990
Daňové zvýhodnění	
- I. dítě	15 204
- II. dítě	19 404
Daňový bonus	3 618
Zaplacené zálohy	852
Přeplatek na dani	4 470

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 21 zahrnuje roční zúčtování daně pana XY. Pan XY bude stále uplatňovat nezdanitelné částky základu daně v podobě soukromého životního pojištění a úroků z úvěru ze stavebního spoření v celkové hodnotě 29 500 Kč v souladu s § 15 ZDP, slevu na poplatníka v hodnotě 24 840 Kč a daňové zvýhodnění na dvě své děti v celkové hodnotě 34 608 Kč. Pojistné zaměstnavatele v hodnotě 101 700 Kč je převzato z tabulky č. 20 součtem sociálního a zdravotního pojištění za zaměstnavatele.

Při ročním zúčtování daně by panu XY vznikl daňový bonus v hodnotě 3 618 Kč. Odvodové zatížení v případě pana XY jako zaměstnance činí 9,79 %, vypočtené podílem z celkových povinných odvodů v hodnotě 29 382 Kč (viz tabulka č. 23) a základem daně (roční hrubé mzdy 300 000 Kč). Efektivní sazba daně činí - 1,21 % tj. podíl daňového bonusu v hodnotě 3 618 Kč a základu daně (roční hrubé mzdy 300 000 Kč). Záporná hodnota vyšla díky daňovému bonusu.

Následující tabulka zobrazuje souhrn celkového odvodového zatížení pana XY jako zaměstnance ve společnosti s ručením omezeným, které je doplněno o vypočtenou daňovou povinnost firmy, tj. poplatníka daně z příjmů právnických osob.

Tabulka č. 23: Modelový příklad D – přehled celkového odvodového zatížení (v Kč)

Daň dle § 21 (PO)	58 900
Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným	58 900
Daňový bonus (zaměstnanec)	3 618
Roční odvody pojištění OSSZ (zaměstnanec)	19 500
Roční odvody pojištění ZP (zaměstnanec)	13 500
Odvodové zatížení pana XY jako zaměstnance (FO)	29 382

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 23 je rozdělena na společnost s ručením omezeným (PO) a zaměstnance pana XY (FO) a z důvodů, že pan XY je zároveň jednatel i zaměstnanec společnosti. V případě odvodů společnosti samotné se jedná o daň dle § 21 ZDP v hodnotě 58 900 Kč viz tabulka č. 19.

Ze strany fyzické osoby neboli pana XY se jedná o daňový bonus v hodnotě 3 618 Kč převzatý z tabulky č. 22 a odvody sociálního i zdravotního pojištění viz tabulka č. 21.

Celkové daňové zatížení 88 282 Kč bude dále komparováno s dalšími modelovými situacemi.

4.6 Komparace modelových příkladů z hlediska celkového odvodového zatížení

Na základě výsledků dílčích modelových příkladů, které jsou souhrnně přeneseny do tabulky č. 24, bude provedeno shrnutí a vzájemná komparace jednotlivých variant z hlediska celkového odvodového zatížení (tj. daňová povinnost včetně souvisejících zákonných odvodů).

Tabulka č. 24: Komparace výsledků (v Kč)

	Modelový příklad A	Modelový příklad B	Modelový příklad C	Modelový příklad D
Daň				
FO – 15 %	24 597	12 897	-12 138	58 900
PO – 19 %				-3 618
Sociální pojištění	86 121	74 736	50 359	19 500
Zdravotní pojištění	39 817	34 553	26 487	13 500
Celkem odvodové zatížení	150 535	122 186	64 708	88 282

Zdroj: vlastní zpracování

Modelový příklad A je skutečný stav pana XY, který podniká jako osoba samostatně výdělečně činná vedoucí daňovou evidenci a evidenci k DPH. Roční příjmy a výdaje jsou znázorněny v tabulce č. 7. Tento případ pracuje se skutečnými výdaji subjektu. Subjekt si snižuje základ daně o nezdánitelné částky základu daně, tj. soukromé životní pojištění a úroky z úvěru ze stavebního spoření, dále uplatňuje základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti. Součtem daně, sociálního a zdravotního pojištění a odečtením zaplacených záloh je celkové odvodové zatížení stanoveno ve výši 150 535 Kč. Ze základu daně 589 867 Kč tento podíl činí 25,52 %.

Modelový příklad B je sestaven v případě, kdy pan XY bude stále podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná, avšak převede část svých příjmů a výdajů na spolupracující osobu v tomto případě manželku. Po rozdělení 86,78 % na sebe a zbylých 13,22 % na manželku si sníží základ daně ve stejné hodnotě jako u předešlého příkladu tj. 29 500 Kč nezdánitelné částky základu daně, vypočtená daňová povinnost pak ještě o slevu na poplatníka 24 840 Kč a 34 608 Kč daňové zvýhodnění. Celkové odvodové zatížení je 122 186 Kč, z ročního základu daně 511 887 Kč činí 23,87 %.

Modelový příklad C je zaměřen na výdaje stanovené procentem z příjmů. Subjekt je stále osoba samostatně výdělečně činná, avšak neuplatňuje skutečné výdaje. Pan XY podniká v řemeslné živnosti a tím pádem si může uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů. Zde si nemůže uplatnit odpisy. Vše je zahrnuto již ve zmíněných 80 %. Po odečtení odčitatelných položek ze základu daně v hodnotě 29 500 Kč, dále uplatní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na dvě děti. Zde byl vypočítán daňový bonus v hodnotě 12 138 Kč. Po zohlednění povinného pojištění bylo celkové odvodové zatížení vyčísleno v hodnotě 64 708 Kč. Z ročního základu daně 344 923 Kč tento podíl představuje 18,76 %.

Modelový příklad D je zaměřen na podnikání společnosti s ručením omezeným. Pan XY by byl jediný majitel a zároveň jediný zaměstnanec na základě pracovní smlouvy mající mzdu 25 000 Kč měsíčně. Zřizovací výdaje byly stanoveny na 30 000 Kč a dále 40 000 Kč jako odměna účetní za vedení účetnictví. Výnosy a náklady jsou znázorněny v tabulce č. 19. Daň z příjmů právnických osob byla vypočítána v hodnotě 58 900 Kč.

Následně bylo provedeno roční zúčtování daně fyzické osoby (pana XY), kde si uplatnil nezdanitelné částky základu v souladu dle § 15 ZDP v hodnotě 29 500 Kč, slevu na poplatníka 24 840 Kč a daňové zvýhodnění v hodnotě 34 608 Kč. Celkové odvodové zatížení společnosti s ručením omezený (PO) činí 58 900 Kč, tj. 18,96 % z podílu základu daně 310 582 Kč. Celkové odvodové zatížení pana XY (FO) jako zaměstnance činí 29 382 Kč tj. 9,79 % z podílu roční hrubé mzdy 300 000 Kč.

Do tabulky č. 24 ve variantě D byly započítány jak daň právnické osoby v hodnotě 58 900 Kč, ale i daňový bonus fyzické osoby (pana XY jakožto zaměstnance společnosti) v hodnotě 3 618 Kč a sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance v celkové hodnotě 33 000 Kč z důvodu, že pan XY je jednatel a zároveň i zaměstnanec společnosti.

Na základě shrnutí výsledků u modelových příkladů celkového odvodového zatížení má modelový příklad A hodnotu 25,52 %, modelový příklad B 23,87 %, modelový příklad C 18,76 % a modelový příklad D pouze z hlediska právnické osoby 18,96 %.

Mezi dvě vhodné volby z daňového hlediska patří tedy modelový příklad C, tj. OSVČ s uplatněním výdajů procentem z příjmů a modelový příklad D, tj. založení společnosti s ručením omezeným pouze z pohledu právnické osoby.

4.7 Závěrečné doporučení

Na základě požadavku pana XY byly vybrány dvě možné formy podnikání, a to z důvodu, že subjekt chce stále podnikat pouze samostatně. Jednou možností byla osoba samostatně výdělečně činná mající tři varianty a druhou možností bylo založení společnosti s ručením omezeným, která byla v modelových příkladech zastoupena pouze jednou variantou. Pro závěrečné shrnutí zde budou vypsány všechny analyzované varianty.

Osoba samostatně výdělečně činná:

- Uplatňuje skutečné výdaje a vede daňovou evidenci (modelový příklad A),
- uplatňuje skutečné výdaje a využívá institut spolupracující osoby (modelový příklad B),
- uplatňuje výdaje procentem z příjmů a vede daňovou evidenci (modelový příklad C).

Právnícká osoba:

- založení společnosti s ručením omezeným, vede účetnictví a pan XY bude zároveň zaměstnancem společnosti (modelový příklad D).

Modelový příklad A je stav, ve kterém se momentálně subjekt nachází. Kvůli nízkým daňově uznatelným výdajům je rozdíl mezi příjmy a výdaji, neboli základ daně, vysoký. To pro podnikatele znamená zaplacení vyšší daně z příjmu a také vyšší výměr sociálního a zdravotního pojištění. Subjekt stále vede daňovou evidenci a evidenci k DPH, takže z hlediska administrativy se pro něj nic nemění.

Modelový příklad B pracuje s rozdělením příjmů a výdajů na spolupracující osobu, což by v případě pana XY mohla být manželka žijící ve společně hospodařící domácnosti. Tím pádem by byla snížena daň díky uplatnění ještě jedné slevy na poplatníka u manželky. Následně i nižší vyměřovací základ zdravotního a sociálního pojištění pro pana XY. Pro subjekt by se tedy nic nezměnilo, stále by vedl daňovou evidenci a evidenci k DPH. Jenom na konci zdaňovacího období by příjmy a výdaje rozdělil.

Modelový příklad C by byl pro subjekt označen jako nejvhodnější volba. Díky uplatnění výdajů % z příjmů, které jsou vyšší než skutečné výdaje. To se promítne v základu daně, a tak se sníží daň i vyměřovací základ pro sociální a zdravotní pojištění. Nadále může poplatník uplatňovat slevu na poplatníka i daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti. Z administrativního hlediska je to pro subjekt také vhodná varianta, protože bude stále vést evidenci jako doposud.

Poslední modelový příklad D je odlišná varianta oproti ostatním. Daňové zatížení podle výsledků patří sice mezi nejnižší, avšak administrativa je ze všech modelových příkladů nejnáročnější, z důvodů založení nové společnosti s ručením omezeným tj. povinností vést účetnictví. Finanční stránka této volby je náročná kvůli zřizovacím výdajům v hodnotě zhruba 30 000 Kč a platbě 40 000 Kč ročně účetní za vedení účetnictví.

Po shrnutí všech variant a zohlednění co by každá znamenala pro pana XY je jasné, že je potřeba něco změnit, ať už kvůli finanční stránce nebo praktické. Nejlepší volbou, a tedy i doporučením z hlediska účetního i daňového, je podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná s uplatněním výdajů procentem z příjmů. Díky tomuto způsobu by subjekt mohl ušetřit na celkovém odvodovém zatížení, tj. dani z příjmu FO, sociální a zdravotní pojištění, navíc by pokračoval ve stejné administrativě jako doposud.

Druhé doporučení už není tak jednoznačné, protože zde mohou být dvě varianty. První je založení společnosti s ručením omezením, která vyšla nejlépe dle daňového zatížení viz. modelový příklad D z hlediska pouze právnické osoby, avšak pan XY nesmí zapomenout na daňové zatížení jakožto společníka tj. srážkové dani (15 %) z podílu ze zisku a samozřejmě také jako zaměstnance. Dále má povinnost vést účetnictví, které je administrativně náročnější oproti daňové evidenci, a v poslední řadě finanční náročnost v podobě zřizovacích výdajů.

Druhá varianta je modelový příklad B, tj. využití institutu spolupracující osoby. Pan XY by převedl část příjmů a výdajů na svoji manželku. Příjmy a výdaje nemůže převést na svého syna, který ho bude v dospělosti následovat, z důvodu neukončení základní školní docházky. Varianta B by pro pana XY nepředstavovala žádné změny v podnikání. Stále by vedl daňovou evidenci a na konci daňového období by pouze rozdělil příjmy a výdaje.

5 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla zaměřena na analýzu volby právní formy podnikání z hlediska účetních a daňových aspektů u individuálního podnikatele.

V teoretické části byly popsány různé formy podnikání jak ze strany fyzické osoby, tak i osoby právnické. Z dostupné odborné literatury a internetových zdrojů bylo popsáno založení, řízení, i ukončení těchto forem podnikání. Následně byla vysvětlena problematika výpočtu základu daně a daňové povinnosti u fyzické i právnické osoby. V neposlední řadě byla pozornost věnována i související administrativě obou forem podnikání.

Praktická část se zabývala nejprve charakteristikou konkrétního podnikatele. Další kapitola byla věnována obecným kritériím vhodné právní formy podnikání pro zvolený subjekt a následné porovnání dvou forem, a to podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná a zahájení podnikání jako PO prostřednictvím společnosti s ručením omezeným. Tyto dvě možnosti byly zvoleny kvůli žádosti pana XY podnikat samostatně. Poté byly zhodnoceny výhody a nevýhody, se kterými by se musel subjekt zabývat.

Dále se praktická část bakalářské práce zaměřila na celkové odvodové zatížení. Byly navrženy a následně analyzovány 4 modelové příklady dle možností konkrétního subjektu. První varianta byla podnikání jako OSVČ s možností uplatnění skutečných výdajů a vedením daňové evidence, druhá možnost zahrnovala podnikání jako OSVČ s možností uplatnění skutečných výdajů a využití institutu spolupracující osoby a vedení daňové evidence, jako třetí varianta byla posuzována možnost podnikání OSVČ s možností uplatnění výdajů procentem z příjmů a vedení daňové evidence. Poslední variantou bylo založení společnosti s ručením omezeným vedoucí účetnictví, tzn. subjekt by podnikal jako právnická osoba.

Všechny tyto modelové příklady vycházely z interních podkladů za zdaňovací období, tj. kalendářní rok 2019, které ochotně poskytl konkrétní subjekt.

Výsledkem praktické části bylo shrnutí výsledků celkového odvodového zatížení a zároveň porovnání těchto případů z hlediska administrativní náročnosti. Po zohlednění skutečností byly analyzovanému subjektu nabídnuty tři různé varianty podnikání.

První variantou byla volba uplatnění výdajů % z příjmů, která byla mezi nejvhodnějšími z hlediska zatížení, navíc i z hlediska administrativy. Subjekt by nemusel podnikat žádné náročné opatření a mohl by vykázat vyšší výdaje než jeho skutečné.

Druhá varianta nebyla jednoznačně vybrána, protože jeden modelový příklad vyhovoval více z daňového hlediska a druhý více z administrativního hlediska. Pokud by se pan XY rozhodoval mezi těmito dvěma příklady, záleží pouze na něm, zda zvolí variantu společnosti s ručením omezeným mající sice vyšší nároky na založení, avšak už se na ni pohlíží jinak než na fyzickou osobu například vzhledem k obchodním vztahům. Nebo bude raději i nadále podnikat jako fyzická osoba s využitím institutu spolupracující osoby.

Hlavním cílem bakalářské práce byla komparace vhodných forem podnikání pro zvolený subjekt a následné doporučení. Tento hlavní cíl byl splněn v praktické části bakalářské práce, kde byly porovnány vhodné varianty pro konkrétní subjekt z hlediska samostatnosti subjektu, celkového odvodového zatížení a administrativní náročnosti.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2018. *Daňová evidence podnikatelů 2018*. 15. Vydání. Praha: Grada, 141 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-802-7108-695

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, 2017. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob ...* Praha: WoltersKluwer, 332 s. Daně (WoltersKluwer ČR). ISBN 978-80-7552-538-3.

HNÁTEK, Miloslav, 2018. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. Praha: ESAP, 256 s. ISBN 978-80-905899-6-4.

HRUŠKA, Vladimír, 2010. *Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu pro podnikatele*. Praha: VOX, 250 s. Účetnictví (VOX). ISBN 978-80-86324-85-2.

JOSKOVÁ, Lucie, Jan ŠAFRÁNEK, Pěva POKORNÁ, Pavel PRAVDA a Markéta PRAVDOVÁ, 2015. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. Aktualizované vydání. Praha: GradaPublishing, 232 s. Právo pro praxi. ISBN 978-80-247-5837-4

JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ, 2018. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 3. vydání. Praha: GradaPublishing, 240 s. Právo pro praxi. ISBN 978-80-271-0872-5

KUBÁTOVÁ, Květa, 2015. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: WoltersKluwer, 275 s. ISBN 978-80-7478-841-3.

PILÁTOVÁ, Jana a kolektiv, 2016. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 11. vydání. Praha: ANAG, 336 s. ISBN 978-807-2638-635.

SCARBOROUGH, Norman M. a Jeffrey R. CORNWALL, 2015. *Entrepreneurship and effective small business management*. Eleventh edition. Boston: Pearson, 166 s. ISBN 978-1-292-06061-3

SYNEK, Miloslav, 2011. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 480 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ, 2016. *Daňový systém ČR*. Praha: 1. VOX, . Ekonomie (1. VOX), 396 s. ISBN 978-80-87480-44-1.

VÍTEK, Leoš, 2008. *Ekonomická analýza zdanění příjmů*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, 311 s. ISBN 978-80-86684-50-5.

Legislativa

Zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

KONEČNÁ, Jana, 2019. Obnovení živnosti, přerušeni, pozastavení. In: *Jakpodnikat.cz* [online]. Brno: Jakpodnikat.cz, posl. akt. 11.03. 2020 [cit. 2019-10-21]. Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/preruseni-zivnosti.php>

KONEČNÁ, Jana, 2019. Paušální výdaje procentem z příjmů. In: *Jakpodnikat.cz* [online]. Brno: Jakpodnikat.cz. posl. akt. 10. 03. 2020 [cit. 2019-10-25]. Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/pausalni-vydaje-procentem.php>

Založení (ohlášení) živnosti, 2019. In: *Živnosti.eu* [online], c2010-2020.[cit. 2019-10-21] Dostupné z: <https://www.zivnosti.eu/zalozeni-ohlaseni-zivnosti/>

7 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Výpočet daňové povinnosti poplatníka daně z příjmů fyzických osob.....	27
Tabulka č. 2: Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti PO.....	31
Tabulka č. 3: Kategorizace účetních jednotek (v Kč).....	34
Tabulka č. 4: Přehled drobného hmotného majetku (v Kč).....	38
Tabulka č. 5: Výhody a nevýhody OSVČ	41
Tabulka č. 6: Výhody a nevýhody společnosti s ručením omezeným.....	42
Tabulka č. 7: Rozdíl mezi příjmy a výdaji analyzovaného subjektu v roce 2019 (v Kč).....	43
Tabulka č. 8: Modelový příklad A – daňová povinnost (v Kč).....	45
Tabulka č. 9: Modelový příklad A – výpočet pojištění (v Kč)	46
Tabulka č. 10: Modelový příklad A – přehled pojištění (v Kč).....	46
Tabulka č. 11: Modelový příklad A – přehled celkového odvodového zatížení pana XY.....	47
Tabulka č. 12: Modelový příklad B – přehled rozdělení příjmů a výdajů (v Kč).....	48
Tabulka č. 13: Modelový příklad B – daňová povinnost (v Kč).....	49
Tabulka č. 14: Modelový příklad B – přehled pojištění pana XY(v Kč).....	49
Tabulka č. 15: Modelový příklad B – přehled celkového odvodového zatížení pana XY (v Kč)	50
Tabulka č. 16: Modelový příklad C – daňová povinnost (v Kč).....	51
Tabulka č. 17: Modelový příklad C – přehled pojištění (v Kč)	52
Tabulka č. 18: Modelový příklad C – přehled celkového odvodového zatížení (v Kč).....	52
Tabulka č. 19: Modelový příklad D – daňová povinnost společnosti s ručením omezeným (v Kč)	54
Tabulka č. 20: Modelový příklad D – odvody měsíčně pana XY jako zaměstnance (v Kč)...	55
Tabulka č. 21: Modelový příklad D – přehled pojištění pana XY jako zaměstnance (v Kč)..	56
Tabulka č. 22: Modelový příklad D – roční zúčtování daně pana XY jako zaměstnance (v Kč)	56
Tabulka č. 23: Modelový příklad D – přehled celkového odvodového zatížení (v Kč).....	57
Tabulka č. 24: Komparace výsledků (v Kč).....	58

8 SEZNAM ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
ČR	Česká republika
DE	daňová evidence
DPH	daň z přidané hodnoty
EET	elektronická evidence tržeb
FO	fyzická osoba
JRF	jednotný registrační formulář
k. s.	komanditní společnost
MF	Ministerstvo financí
NOZ	nový občanský zákoník
OR	obchodní rejstřík
OSSZ	okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PC	pořizovací cena
PO	právnícká osoba
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
Sb.	sbírka
ÚČE	účetnictví
v. o. s.	veřejná obchodní společnost
ZC	zůstatková cena
ZD	základ daně
ZDP	zákon o dani z příjmu
ZOK	zákon o obchodních korporacích
ZoÚ	zákon o účetnictví